

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

VOL. LIII Price 10 c.

PIRMADIENIS, MONDAY, RUGPIŪČIO — AUGUST 25, 1969

Kaina 10 c.

Nr. 199

IŠ VISUR

Gamtos nelaimės JAV, Meksikoje

Viesulas seka viesulą

Mexico City. — Viesulas "Debie", nukrypes į Atlanto vandenyną, nepalietė JAV kontinento. Tačiau kitas viesulas, "Emilie" palietė Kalifornijos įlanką ir gresia Meksikos vakarų pakraščiams.

"Camille", siautusias ypač pietinėse valstijose, Mississippi ir Louisianos valstijose, padariniai palietė ir Meksiką. Dėl liūčių žuvo gyventojai, bent 10,000 gyventojų liko be pastogės.

Virginijos potvynių aukos

Tebeskaičiuojami "Camille" viesulo padaryti JAV pietuose nuostoliai. Dėl liūčių Virginijos valst., ligšiol ten žuvo 65 gyventojai, 100 likimas dar nežinomas.

Prez. Nixonas paskelbęs Virginijos valst. "katastrofos sritimi", paskyrė 1 ml. dol. paramos nuostoliams padengti.

Gaisrai Kalifornijoje

Los Angeles. — Keliose Kalifornijos srityse, ypačingai į šiaurę nuo San Diego, siaučia miškų gaisrai. Šimtai gyventojų turėjo palikti namus. Išdegę keliasdešimt tūkstančių akrių ploto miškai.

Šį kartą gaisrai nepalietė Los Angeles ir jo apylinkių. Tačiau temperatūrai ligi 97 F. pakilus, mieste tris dienas iš eilės buvo smogo alarmas.

Nixono sprendimas -- karius atitraukti -- atidėtas

Neturima tikslų žinių apie priešų tikslus

San Clemente, Kalif. — Baltieji Rūmai Vakaruose, prez. Nixono vasaros būstinėje, užvakar paskelbė: prezidentas atidėjo sprendimą dėl naujų JAV karių atitraukimo iš P. Vietnamo. Anksčiau buvo manoma, kad R. Nixonas dar ligi šio mėnesio pabaigos paskelbs, kiek karių vėl atitaukiamas. Dabar sprendimas bus paskelbtas ne anksčiau kaip rugsėjo mėn., prezidentui apie rugsėjo 7-8 d. grįžus atgal į Washingtoną. Gali būti, to sprendimo gali tekti laukti kelias savaites.

Čekoslovakijoje

• N. Y. Times atstovas Prahoje, Paul Hofman, išprašytas. Jis krašte buvo nuo pavasario ir yra jau trečiasis NYT korespondentas, buvęs čekų režimui netinkamas bei išprašytas. Iš tikrųjų, režimas dabar kaltina patį dienraštį, kuris esąs "priešiškas mūsų kraštui".

• A. Kuznecovas, pabėgęs į Vakarų rusų rašytojas, atviru laišku kreipėsi į Čekoslovakijos tautą.

Gen. L. Svoboda, prezidentas, įsakyti pasirašęs

Prieš sovietų invaziją? Reikia bausti. Čia į Vakarus patekusi sovietų fiziko, Pavelo M. Litvinovo nuotrauka, padaryta tremties vietoje. Citos srity, netoli Mongolijos sienos, Litvinovas, buv. sovietų uždienio reik. komisaro Litvinovo anūkas, 1968 m. rugpiūčio 25 d. Raud. aikštėje Maskvoje su kitais protestavo Čekoslovakiją užėmus. Pogrindžio spauda skelbia: prieš Litvinovą rengiama byla...

• Bernadeta Devlin, airė, britų parlamento jauniausias narys, šiomis dienomis atvyks į Chicago. Jos tikslas — Š. Airijai surinkti vieną mil. dolerių.
• Buv. sen. P. Douglas, 77 m. amž., rugpiūčio 12 d. patyręs širdies nesunkų smūgį, jau sveiksta ir šiomis dienomis grįš į namus.

Prez. Nixonas pagerbs Johnsoną

SAN CLEMENTE, Kalif. — Prez. Nixonas ateinantį trečią dieną jo "Vasaros Balt. Rūmuose" ties Ramiojo vandenyno numato pietus, kurių metu bus pagerbtas b. prezidentas L. B. Johnsonas su žmona.

Po pietų Nixonai su Johnsonais skris 800 mylių į šiaurę, kur netoli Eureka miesto milžiniškus raudonmedžių aplinkoje įvyks iškilmės ir bus pagerbta Johnsono žmona, Lady Bird, savo metu dėjusi pastangų pagerbinti kraštą.

Bonnos socialistai Maskvon

Kelionė į Maskvą — netinkamu laiku

BONNA. — Trims vokiečių socialdemokratų partijos vadams išvykus į Maskvą (susipažinti su sovietų pažiūromis Vokietijos apjungimo ir kt. klausimais), kelionė spaudos bei politinių sluoksnių laikoma ne laiku vykdoma. Politikai Maskvoje aiškinasi kaip tik Čekoslovakijos okupacijos metinių dienomis.

• Astronautas E. Aldrin su žmona atvyko į Meksikos pajūrio miestą Acapulco. Čia tris dienas smarkiai lijo.

• Viesulas "Corra" siaučia Japonijoje — jis aplenkė Okinavos salą.

Po protestų Čekoslovakijoje — teroras, varžymai, bausmės

Tris dienas vykus gyventojų protesto riaušiams Prahoje, Brno ir kt. miestuose, režimas numatė naujas, griežtas bausmes — Kaltina "fašistus, vandalus, smogikus", įžiūri perversmo planą — Kurstymo kaltė metama ir Dubčekui su Smrkovskiu

Invazijos metinių riaušės liudija...

Praha. — Po praėjusios savaitės protesto riaušių Prahoje ir kituose Čekoslovakijos miestuose, paaiškėjo, kad

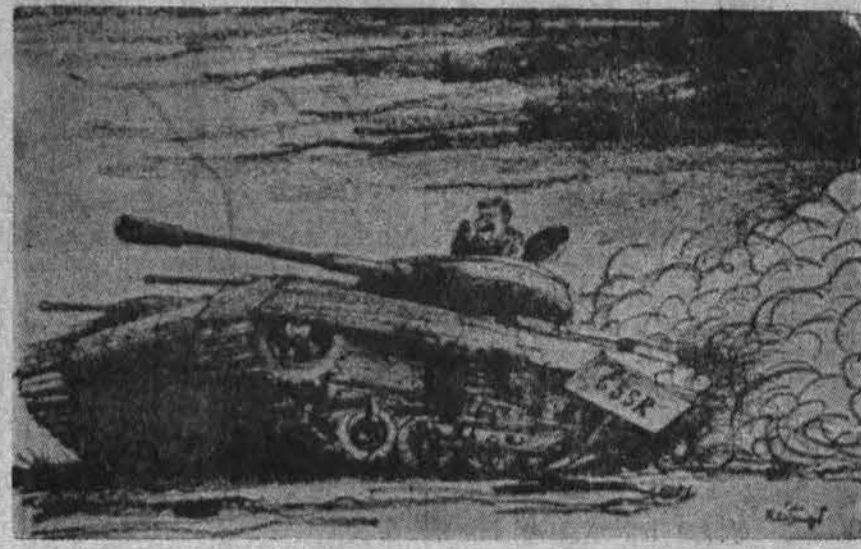
— krašto gyventojų neapykantai okupantui bei naujam režimui labai didelė ir riaušės, kurių metu buvo ligi 10 užmuštų, tebuvo sutrumpintos brutaliomis priemonėmis,

— nepasitvirtino žinios, kad patys komunistai dar penktadienį buvo pasiryžę nuversti Husako režimą, bet

— nauji kaltinimai, itin gausūs suėmimai ir numatytos, ligi metų pabaigos, aštrios bausmės, verčia spėti, kad režimas, Maskvai priitariant, pasiryžęs dar labiau suvaržyti krašto laisvę. Okupanto kumštis artimoje ateity bus žymiai kietesnis.

Brno gyventojai šaukė: Gestapo...

Čekoslovakijos miestuose vakar ir šeštadienį buvo įsivyravusi neįjauki tyla. Tačiau penktadienį, dieną nuo invazijos metinių pralinkus, antrame didžiausiame krašto mieste, Brno, 5,000 demonstrantų ir jų tarpe daug jaunimo, grūmėsi su milicininkais.

Sovietai tebevykdo agresiją, okupuoja kraštus... Stalino laikmetis grįžta...

Baltijos kraštų byla, JAV ir J. Tautos

Valst. departamentas atsako estams

Richard I. Philips, einąs Valsybės Sekretoriaus padėjėjo pareigas viešiesiems (santykių su visuomene) reikalams yra parašęs laišką Pasaulinės Estų Tarybos pirmininkui Alfredui I. Andersonui, kuriame, prezidento Nixono pavedamas, jis atsako į tos tarybos kreipimąsi ir prašymą kelti Baltijos valstybių nepriklausomybės klausimą Jungtinėse Tautose.

Laiške visų pirma pakartoja mos tezę, apibūdinančią JAV vyriausybės politiką Baltijos valstybių atžvilgiu: apsisprendimo teisės pripažinimas, prievartinės inkorporacijos į Sovietų Sąjungą nepripažinimas, diplomatinė atstovų ir konsulų pripažinimas, taip pat vyriausybės pareigūnų atitinkami pareiškimai atitinkamomis progomis įvairiuose viešuose forumuose, įskaitant ir Jungtines Tautas.

• Sovietų A. Tarybos dvi užsienio reikalų komisijos pritarė atominio varžymo sutarčiai.

Ir vėl, kaip ir Prahoje, buvo šaudoma virš galvų, švaistytasi guminėmis lazdomis. "Gestapo" — skardėjo miesto gatvėse.

Minių išsklaidžius, žuvo du gyventojai, 19 buvo sužeista. Mieste buvo įvestas draudžiamasis laikas, tarp 8 val. vakaro ir 5 val. ryto. Neramumai Brno kilo, paaiškėjo vyriausybės pasiryžimui griebtis "naujų griežtų priemonių", kad išvengtų naujų riaušių, be to, pasklidus žinioms apie naujus, gausius suėmimus.

"Fašistai, vandalai, smogikai..."

Partijos prezidiumas dar šeštadienį buvo pareiškęs, kad "fašistai ir kourrevoliucionieriai buvo nugalėti, jiems atvirai susidūrus su milicija ir saugumu".

Partijos dienraštis "Rude Pravo" vėliau rado visą virtinę kaltinimų — tai "teroristų grupės, fašistai, smogikai, visuomenės atmatos, politinis ir nusikaltėlių pogrindis — jie suvedžiojo keli kuriuos piliečius, sukurstė demonstracijas".

Gatvėse buvo rastos skardinės su padegamąja medžiaga, mažos bombos, plytos, akmenys, antikomunistiniai šūkiai — visa tai, esą, liudija buvus "organizuotai kontrrevoliucijai".

Priminė 1956 m. vengrų sukilimą

"Rude Pravo", nurodęs į "fašistinio tipo smogikus", teigė, kad veiksmai buvę panašūs į 1956 m. sukilimą Vengrijoje.

Partija paskelbė, kad kai kurie riaušininkai turėję kulksvaidžius ir kad jie buvę atsakingi Prahoje žuvus dviem 19 m. amžiaus jaunuoliams. (Vakarų žurnalistai skelbia, demonstrantų rankose nematę jokių ginklų).

Režimo atkirtis — bausmės

Nauji įsakai, priemonės pažaboti gyventojus

Vykdamas vis daugiau suėmimų, partijos prezidiumas paskelbė naujus įsakus, kuriais numatytos bausmės tiems, kurie pažeis "socialistinę tvarką". Įsakus pasirašė prez. Svoboda ir jie veiks ligi šių metų pabaigos. Juos penktadienį priėmė parlamentas. Pagal juos atitinkamos įstaigos gali pašalinti nepaklusnius studentus ar profesorius, gali būti suvaržyta profesinių sąjungų veikla, įvairios organizacijos gali būti paleistos, žmonės atskaitys darbas.

Nusikaltę gali būti siunčiami į bausmės stovyklas įvairiose krašto vietose.

Kaltina: norėta versti vyriausybę

Režimas, įsisteidamas Maskvai, visu įkarščiu ieško kaltininkų. Paskutinis kaltino min. pirmininkas O. Černik. Jis kartoją pirmuosius kaltinimus: "priešsocialistiniai ir kontrrevoliuciniai gaivalai" veikė ir, pagal Černiką, "siekę nuversti vyriausybę".

Černikui kalbėjus Velke Karloviči mieste, "Rude Pravo" paskelbė naujas žinias: esą, tardant sumtuosius paaiškėjo, kad buvę stambūs kurstytojai ir metama užuomina, kad jais galėję būti laisvėjimo vadai, Dubčekas ir Smrkovskis, abu šiuo metu parlamento aukšti pareigūnai.

Laiškraštis reikalauja kurstytojus "šalinti iš viešojo gyvenimo", kitomis gi žiniomis, Dubčekas su Smrkovskiu galėję būti sumti.

"Jie geria vyną, medžioja elnius..."

Tas pats "Rude Pravo" kaltino, kad vyriausieji kurstytojai šiandien kalnuose "ramiai geria vyną ar dalyvauja elnių medžioklėje apie Košicę". Krašte esą žinoma, kad Dubčekas su Smrkovskiu — medžioklių mėgėjai.

Maskvos spaudos žiniomis, iš dalies kaltė dėl riaušių tenkanti ir užsienio studentams ir žurnalistams.

Nurodoma į Vak. Vokietijos žurnalistus, kitų kraštų radijo ar spaudos žmones — visi jie buvę "aiškiai veiklūs" riaušių metu.

Naujų varžtų, persekiojimų įžanga?

Černik savo kalboje nurodė, kad kraštas esąs "labai komplikotos vidaus politinės padėties" akivaizdoje.

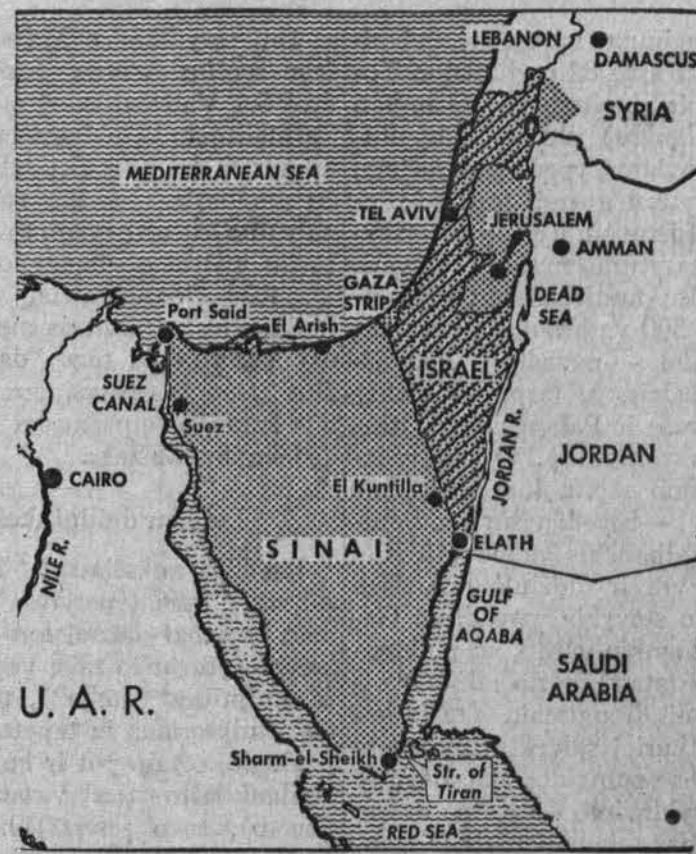
Kaltinimai gi, kuriuose kalbama apie "smogikus, kontrrevoliuciją, perversmą" — itin rimti ir gyvai primena Maskvos aiškinimus, pernai jiems įvykdžius invaziją.

Todėl Vakaruose šiuo metu ne-

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: LUdlow 5-9500

1967 m. birželio mėn. karo metu Izraelio užimtos sritys. Izraelis pastaruoju metu teigia, noris atėity sau pasilaikyti Gazos ruožą ir rytines bei pietines Sinajaus pusiasalio sritis.

Arabai niršta prieš Izraelį

Arabai svarsto naujas priemones kovai su Izraeliu

Kairas. — Keliuose arabų kraštuose vykstant streikams ir demonstracijoms, šiandien Kaire renkasi arabų kraštų užsienio reikalų ministrai. Jie svarstys karo veiksmų su Izraeliu atšalinimo klausimą.

Praėjusį ketvirtadienį Jeruzalėje padegus ir iš dalies sunaikinus arabų maldyklą - mečetę Al Aksah, arabai nerimsta ir kaltina Izraelį. Nuotaikų nesušvelnino tai, kad Izraelyje buvo sumintas tariamas nusikaltėlis — padėgėjas — australas.

Rumunija minėjo sukaktį

Maskva reiškė nepasitenkinimą rumunais...

Bukareštas. — Rumunija šeštadienį paminėjo 25-ąją krašto išlaisvinimo iš nacių sukaktį. Atvyko 16 kraštų komunistų delegacijų, buvo paradas ir kt.

Maskva vėl ryškino savo nepasitenkinimą rumunų politika, nes į iškilmes tepriėjant ne pirmos svarbos delegacija.

Maskvoje paskelbta, kad Kremlius vadai Rumunijai buvo pasiuntę sveikinimus, gi spauda aprašiusi Bukarešte buvusius iškilmes.

• Kolumbijos keleivinis lėktuvas užvakar nukreiptas į Kubą. Tai jau 40-sis lėktuvų "piratų" veiksmas šiais metais ir šį mėnesį antrasis Kolumbijoje.

abejojama, kad Čekoslovakijoje laukina sunkių dienų ir mėnesių. Režimas bus sugrižtintas ir jis visu brutalumu smogs net į pačius smulkiausias laisvės likučius.

Demonstracijos vyko Jordane ir Libane. Tų kraštų sostinėse buvo uždaryti bankai, krautuvės. Ammanas minios norėjo demonstauti ties JAV ambasada, tačiau policijos buvo išsklaidytos. Jos šaukė: Šalin Izraelį, šalin JAV agresiją.

P. Amerikos lietuvių kongresas atidėtas

Penktasis Pietų Amerikos Lietuvių kongresas, buvęs numatytas šaukti 1970 metais Urugvajuje, atsakingų Montevideo lietuvių veikėjų nutarimu atidėtas dėl šiuo metu nepalankių tame krašte sąlygų. Tikimasi, kad kongreso rengimą perims Brazilijos ar kito krašto lietuviai, kur bus palankesnės sąlygos.

(ELTA)

KALENDORIUS

Rugpiūčio 25 d.: šv. Liudvikas IX, šv. Liucilė, Gilius, Liudytė. Rugpiūčio 26 d.: šv. Zeferinas, šv. Pandovina, Algiminas, Ugnė.

ORAS

Oro biuras praneša: Chicagoje ir jos apylinkėse šiandien šilta, saulėta, temp. sieks apie 90 l. F., ryt — saulėta, be pakitimų. Saulė teka: 6:08, leidžias 7:36.

Okupanto kariai ties tautiniu muziejum Prahoje

PAS TRIS MŪSŲ DAILININKUS

Savaitgalis Sprighurst vasarvietėje

PRANYS ALSĖNAS

Springhurst vasarvietė, besirandanti apie 82 mylias nuo Toronto, ir besitęsianti Georgian Bay (ilankos) pakrante, apylankė lietuviams, ypač torontiečiams, yra tarytum antroji mūsų Palanga Lietuvoje. Ten yra, sakyčiau, tarytum maža Lietuvėlė, nes mūsų tautiečiai ten prisistatė apie 300 vasarnamių, o tie vasarnamiai - pavadinti lietuviškais vardais, jų tarpe — vienas vadinamas ir Palanga (p.p. Rinkūnų vasarnamis). O jau vasaros sezono metu, kur eis, kur būvisi, — beveik visur tik lietuviškai kalbančius žmones girdėsi.

Ten yra ir didžiulė lietuviško jaunimo stovykla, pavadinta Gerojo Ganytojo vardu, su puikiais pastatais, sporto aikštėmis ir visais kitais įrengimais. Yra ir koplyčia, kurioje stovyklavimo metu laikomasi pamaldos kasdien, o po stovyklavimo — tik po dvejus M. Mišias sekmadieniais ir šventadieniais, skirtas visiems vasarotojams, beatostogaujantiems toje vasarvietėje.

Stovyklos bei koplyčios įsteigėjas ir išlaikytojas — Toronto lietuvių Šv. Jono Krikštytojo lietuvių parapija.

Kiek toliau nuo Springhurst (apie 7 mylias) yra kita didžiulė lietuviška jaunimo stovykla — tai New Wasaga (Naujoji Wasaga) ir įsteigta ir administruojama Toronto antrosios — Priskelimo (Tėvų pranciškonų vadovaujamos) lietuvių parapijos.

Taigi, tie didžiuliai lietuvių susibūrimai Georgian Bay pakrante visiems lietuviams dar mielai lankytina, o ten atsilankius — džiaugsmingai pamėgtina.

Trejetas dienų Springhurst

Rugpjūčio 8 d., su sūnum Paulium ir kai kuriais jo draugais, išriedame automobiliu iš Toronto Georgian Bay pakrantės link. Pasiekę Springhurst esančią Gerojo Ganytojo stovyklą ir, galima sakyti, torontieškos Šv. Jon opapijos filiją, apsisotame ten klebonijoje.

Po kiek tylesnio periodo stovyklos rajone šiomis dienomis (nors paplūdimio pakrantėje, nežiūrint smarkios vėjo ir didesnių bangų, gyvenimas virte virė), atėjus sekmadieniui — ir Gerojo Ganytojo stovyklos rajonas ypatingai pagyvėjo. Jis buvo apstatytas mašinomis, o rajonas ir koplyčia — buvo pilnutėliai lietuvių. Jie visi suvažiojo į pamaldas. Abiejų pamaldų metu — buvo pilnutėliai koplyčia besimeldžiančių, o kurie jom netilpo — meldėsi išlaukinėje pusėje. Koplyčia projektiniai taip sudaryta, kad Šv. Mišių metu — atsidaro visa galinė koplyčios siena, kur yra įtaisytas altorius ir matomas kunigas, atnašaujantis Šv. Mišias. Taigi, žmonės — gali melstis — matyti kunigą, klausytis jo maldos žodžių bei pamokslų bebūna stovyklos rajone.

Šiomet koplyčios viršutinėje dalyje stiklas — pasipuošęs nauju labai stilingu ir derinimo vitražu. Taip lygiai tautinių spalvų vitražu papuoštos ir "Čičinsko dvaro" durys. Taip stovyklautojai pavadino prie klebonijos esantį priestatą, kuriame stovyklavimo metu reziduoją stovyklos komendantas.

Tuos vitražus sukūrė ir juos praktiškai įvykdė šiemetinis stovyklos kapelionas ir, kartu, stovyklos komendantas, kun. Jonas Staškevičius. Tai, sakyčiau, labai neeilinių gabumų kunigas. Pritaikomojo meno mokyklą Toronto jis baigė dar prieš istodamas į Kunigų seminariją ir žymiai anksčiau — prieš gilinimą studijų Romoje.

Sekmadienį (rugpj. 10 d.) pirmąsias Mišias koplyčioje atnašavo kun. J. Staškevičius (jos atnašaujamos 10 val.), o antrąsias

— 11-tos valandos Mišias atnašavo svečias iš New Yorko kun. dr. S. Valiūšaitis. Jis pasakė Springhursto lietuviams vasarotojams ir trumpa, bet labai gražų pamokslą. Jis šią vasarvietę palygino su jo gyvenimo dangoraižių miestu — New Yorku. Eisa, jūsu "dangoraižiai" — yra puikūs šios vasarvietės medžiai, o papuošalai apie tuos "dangoraižius" esate jūs patys, geri pamaldūs žmonės, taip gausiai susirinkę į šias Šv. Mišias...

Lankau dailininkus

Jau kiek anksčiau iš "Tėviškės Žiburių" buvau patyręs, jog šiemet, be labai dažnai ten atsilankančio, (turinčio savą vasarnamį ir skulptūros "atelė"), torontiečio skulptoriaus ir tapytojo dail. J. Dagio, o taip pat ir be kasmet atsilankančio ten vasaroti (iš Cicerio), savo sesers (O. Jonaitienės) vilon "Jūrą" dail. J. Pautieniaus, šiemet Springhurst vasarvietėje (p. Vaserių vasarnamį) ir dail. Adomas Varnas su žmona Marija.

Laikraštiniškas smalsumas domino mane susitikti su visais trimis dailininkais, o ypač — su labai retu svečiu dail. Adomu Varnu.

Pas Mariją ir Adomą Varnus

Labai palengvėlia riedėjo mano Buick'o ratai Georgian Bay pakrantės keliuku. Mat, buvau tarytum laikraštiniško žvalgybinės misijos. Norėjosi pamatyti ir išgirsti "kas" ir "kur". Tai buvo ramus, gražus šeštadienis (rugpj. 9 d.) popietis. Pamačiau nuo vandens atkeltąjį laivelį, laisvą pasiramšėtojų, dail. Juozą Pautienį, nuolatinių (kasmetinių) svečių šioj vasarvietėje, išsaudžius, galima sakyti, visus kiek toliau Blue Mountains (Mėlynuosius kalnus) Collingwoodo kryptimi ir patiesusį juos drobnėn, taip lygiai savo akimis ir "dailininkiška uosle" perkėlusį daug gražių vietos peizažų į paveikslų rėmus.

Sustojo, sveikinuosi, sodinu mašinon ir važiuojam kartu. Dail. Pautienius — šnekus žmogus ir, galima sakyti, daugelio talentų asmenybė.

Dail. Pautienius pasidžiaugė, jog Varnas jau nuškiecavęs (pieštuku) jo ir kolegų J. Dagio portretus. Sustojame ties J. Vaserio vasarnamio. Verandoje besėdinči M. Varnienė ir besikaitanti knyga. Pasiveikiname ir J. Pautienius — paskuba į čia pat esantį sesers (O. Jonaitienės) vasarnamį.

Į klausimą, kur gi dailininkas? — ponis Varnienė atsako, jog jis piešias. Greitai pradingus vasarnamio vidui, atsižvelgia į "savo Adomėlį", kaip ji vyra pavadino.

Sveikiname ir begaliniai džiaugiuosi prieš savo akis matydamas dailininką dar tokį jauną, judrų, gaivų, pilną geros nuotaikos ir, netgi, puikaus humoro, nors jam šiandien (1960. VIII. 9.) suejo 90 metų, 7 mėnesiai ir 7 dienos amžiaus. Taigi, ypatingai gražus amželis.

Tiesą, jo didoka barzda — balutėlė, bet veidas — be jokių raukšlų, taip gūviai raudonas (kaip "tyneidžeris"), akys — šviesios, žvaibios, o pats kūdėsnės komleksijos, kas, ypač šiuose kraštuose, sveikatingumu vadintina, nes čia "riebukšlūs būti" — niekam nenaudijama. Žmona sako, kad "Adomėlis dabar sukdėsi"...

Bet ne tai svarbu. Svarbu, kad tas "Adomėlis", nežiūrint pradėtosios šimtinės metų, dar labai jaunai, judriai ir sveikatingai betarodas. Bežengiant per sienelę į vidų, dailininkas man porina, kad jis su Dievuliu dar ligi šiol jokios sutarties nedaręs dėl savo amžiaus, bet besitardamas (atėityje) — prašys, kad Dievulis i-

Trumpa akimirka Grandinėls vestuvinės programos, kada jaunajai (E. Razgaitytei) uždeda rūtų vainikėlį (Z. Neimanaitė, D. Zylytė). Visas 50-ties jaunų žmonių kolektyvas spalio 18 d. atliko didžiulį lietuvių kų sceninių šokių spektaklį Philadelphiaje. Grupės šokių kapelos palydoje vėju keisis scenoje vaidai, nešdami jaunų dienų linksmą nuotakų, piršlių "bėdos" vestuvinę jaunųjų įtampą ir džiaugsmą. (Jaunosios rūbai austi Ald. Vaitonienės).

Nuotr. J. Garlos

rašytų (šalia jo pavardės) "150" skaičių. Vadinasi, dail. A. Varnas besivažiuojas gyventi 150 metų.

Zmonos Marijos išprovokavo, dail. A. Varnas nusitempė ir mane į atskirą kambarį, pasisodino ant kėdės, padėjo nutaisyti pozą ir pašėliu ėmė škieuoti mano portretinius bruožus. Per pusvalandį — jau ir buvo Alšėnas (su visa savo plike) popieriuje. Apačioj prieblaisinis dailininko parašas, vieta ir data — metai: "Varnas, Wasaga, 1969".

Grįžęs iš vasarvietės, su džiaugsmu atsigabenau ir veterano dailininko — Adomo Varno — kūrinių, kuris papildys mano turimą lietuvių dail. darbų kolekciją. Mano namų sienas jau puošia dailininkų: Tamošaičio, Tamošaitienės, Pautieniaus, Dagio, Zmuidzinienės, Juodžio, Babicko, Marijošiaus, Vainausko, Valiaus ir kt. kūrinių, o dabar dar įsiriškiuos su jais ir veterano dail. A. Varno darbas.

Beje, dar išpūdzio nuotraukėlę, kaip Varnas mane pašė. Jis paėmė didžiulį bloknotą ir pašėlį į rankas, minutę — kitą stebėjo mano veidą, na, ir pradėjo pašėliu švaistytis po popieriaus lapą. Tai tikria artistiškas pašėymas — škieavimas. O škieuodamas — visą laiką dar niūniavo kažkokią dainelę.

Užsiminėme ir apie jo garsųjį karikatūrų bei saržų albumą "Ant politikos laktų", kurio besama gyvenime tik keletas egzempliorių. Pasisakiau, kad Varno daryta Maž. Lietuvos patriarcho, Martyno Jankaus, saržą (per visą puslapį) panaudojau M. Jankaus monografijoj ir pažadėjau knygos vieną egz. pasiųsti dailininkui. (Knyga jau išsiųsta).

Čia pat pakartotinas ir klausimėlis, statytas pačiam dailininkui ir statytinas mūsų knygų leidėjams šiapus Atlanto (ypač turintiems ofsetines spausdinimo priemones): "Ar nereikėtų dail. Ad. Varno karikatūrų ir saržų albumų "Ant politikos laktų" pakartotinai ir naujai išleisti?"

Adomas Varnas gimęs 1879 m. sausio 1 d. (taigi, Naujuosiuose Metuose), kilimu — joniškietis (Šiaulių apskr.). Jis savo ilgam ir daugelio įvairių nuotykių peripintam gyvenime, nors daug ką veikė, daug kuo įdomavosi, bet pagrindu — buvo ir tebėra dailininkas, galima sakyti, dailininkų veteranas, anot dail. J. Pautieniaus išsireiškimo.

Pas dailininkus Pautienį ir Dagį

Atsisveikinę su labai maloniais p.p. Varnais, užsukau į O. Jonaitienės "Jūrą".

Ten, malonios šeimininkės O. Jonaitienės globoj, beužkandžiant su pačios keptais kepiniais ir gurknojant po lašą vyno, spėjome apžiūrėti dail. J. Pautieniaus šiemet sukurtus paveikslus — vietinės gražios aplinkumos peizažus.

Apžiūrėjome ir ką tik, bene, prieš porą dienų, dail. A. Varno sukurta J. Pautieniaus portretą. "Kaip iš akies trauktas". Ypatingai patenkinta tuo portretu, vaizduojančiu jos brolielį ir bendrą — paties brolio tapybine kūryba, jo sesuo Toronte labai gerai žinoma visuomenininkė, Ona Jonaitienė. O pats dail. J. Pautienius — pastebėjo, jog prieš 15 metų, švenčiant A. Varnui 75 m. amžiaus sukaktį, jie (keletas dailininkų) piešė Varno portretą, o

dabar — Varnas nupiešė jį patį.

Iš dail. J. Pautieniaus, sėdė į mašiną, patraukė J. Dagio pastogėn. Čia jis turi savo vasarnamį, kurį kiekvienas ir kiekvieną metu gali lengvai surasti, nes vasarnamio išorė ir pats vidus — išpuošti įvairiais jo kūrybos skulptūromis. Jis čia turi išrengs taip pat ir skulptūrai bei tapybai kurti specialią "atelę". Tai — tam tikras pastatėlis, su stikliniu stogu ir stiklinėmis sienomis (nebe to, kad jose nebūtų skylių vėjui ir šviežiam orui įeiti. Mat, vasara — kartais būna ir perkaršta).

Dail. J. Dagys — yra skulptorius (beat daugiausia) medyje. Be to, jis užsiima ir tapyba, bet jo stiprybė — skulptūroj. Jis yra ir begaliniai darbštus. Sunku jį kada nors rasti nieko nekuriant. Prisidareję popieriuje daugelį škiecų, žiūrėk, jis jau "gimdo" medyje kažkokią naują figūrą, diegia jom "naują gyvybę".

J. Dagio skulptūros — kaip gyvos, tik nekalbančios. Už tai jis moka parinkti joms dar ypatingai iškalbingus pavadinimus. Mat, ir dail. J. Dagys — jaunystėje buvęs poetas, paskiau — mokytoju, vėliausiai tapęs grynų dailininku, ypač skulptūros srity.

GRENLANDIJOS ŽEMĖS TURTAI

Didžiausia pasaulio sala, Grenlandija iki šiol buvo pasaulio beveik pamiršta: ji yra tolimoje šiaurėje ir labai retai gyvenama. Tačiau pastaruoju metu į ją nukrypo visų akys: geologai ir kiti mokslininkai bei tyrinėtojai surado retų žemių gelmių turty: vario, urano, molibdeno metalų. Rytų ir vakarų salos pakraščiuose buvo aptikta naftos ir dujų. Ešą galimybių rasti dar daugiau metalų bei mineralų.

Grenlandiją, kaip žinome, valdo danai, kurie nei techniškai nei finansiskai nėra pilnai pajėgūs tuos turitus eksploatuoti. Pirmieji savo paslaugas pasiūlė Kanados stambių kompanijų vadovai; juos pasekė amerikiečiai, vokiečiai, olandai. Tačiau dabartiniai Danijos įstatymai smarkiai varžo svetimo kapitalo investavimą Danijos žemėse.

LSD NARKOTIKAS GYVULIAMS

Amerikiečių profesorius D. Moras nutarė LSD narkotiką išbandyti su gyvuliais. O iš to bandymo išėjo štai kas: voras numezgė netaisyklingą voratinklį, raudona žuvisė pasidarė žalia, o žiurkė puolė katiną.

DR. ANNA BALIUNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
3858 West 63rd Street
Val.: kasdien 10-12 val. ir 7-9 v. vak. Šeštadieniais 10-1 val. Trečiadienį uždaryta. Ligoniai priimami susitarus.
Ofiso telefonas: PR 8-3229
Rez. telef. WAlbrook 5-5076

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS,
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Pirma ligonius pagal susitarimą, jei neatšiliepla, skambinti 874-8013

DR. C. K. BOBELIS

Inkstų ir šlapimo takų chirurgija
Tel. 695-0533 — Elgin
425 No. Liberty Street
Route 25, Elgin, Illinois

DR. VL. BLAŽYS

PLAČIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampas 63-čios ir California
Val.: kasdien nuo 6-8 val. vak. Šeštadieniais 2-4 val. Trečiadienį ir kitu laiku pagal sutartį.
Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. WAlbrook 5-3045

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 588-2235
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., ketv. 1-4, vakare 7-9, antr., penktadienį 1-5, trečiadienį tik susitarus.

DR. S. IR M. BUDRYS

ALERGIJA
2751 West 51st Street
Valandos: antradieniais, penktadieniais 2-9 v., šeštadieniais 10-1 p.p., Ligoniai priimami pagal susitarimą.

Ofiso — HE 4-5758.
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2858 West 63rd Street
Valandos: pirmadienį, ketv., 5-8 val., antradienį, penktadienį, 8-4 val. Prilimnėja tik susitarus.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4345 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LUdlow 5-9500

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription: \$17.00 per yr. in Cook County, Illinois, \$15.00 per year outside Cook County, \$18.00 foreign countries.

Prenumerator:	Metams 1/2 metų 3 mėn. 1 mėn.
Cook County, Illinois	\$17.00 9.00 5.00 2.00
Kitur JAV	\$15.00 8.00 4.50 1.75
Kanadoj ir kitur užsieny	\$18.00 9.50 5.50 2.25

* Redakcija straipsnius taisyti savo nuostūra. Nesuaukštinti straipsnių nesąsog, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymus.

* Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

* Administracija dirba kasdien 8:30 — 5:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė optometristas

DR. EDMUND E. CIARA

2709 W. 51st Street
Tel. — GR 6-2400

Val. pagal susitarimą: Pirmadienį, ketv. 1-4 ir 7-9; antradienį, penktadienį 10-4; šeštadienį 10-2 val.

Ofs. 735-4477. Rez. PR 8-6000

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS

Crawford Medical Building
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rez. Tel. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN-EISINAS

Akuserija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija

6132 S. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatšiliepla, skambinti: MI 3-0001.

Ofiso tel. PR 8-2220

Namu rez. PROspect 8-9081

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

J O K S A
2656 West 63rd Street

Pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį, penktadienį 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 v.v. Šeštadienį, nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PR 6-6022 Rez. PR 8-6960

DR. E. JATULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika

2815 W. 71st Street
Ofiso val. kasdien nuo 7 iki 9 v.v., šeštadienį nuo 8 iki 12 val. arba susitarus.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 W. 63rd Street

Val.: kasdien nuo 1-4 p.p. ir 6 iki 8 val. Trečiadienį, šeštadienį, uždaryta

Ofiso ir buto tel. OLYmpic 2-1381

DR. F. V. KAUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero

Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiadienį, šeštadienį, tik susitarus.

Tel. — REllance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis gydytojas)

3925 West 59th Street
Val.: pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį, penktadienį 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak. Šeštadienį, 12-2 val. p. p. trečiadienį, uždaryta.

Tel. ofiso ir buto OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero

Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus trečiadienį. Šeštadieniais 12 iki 4 popiet.

FLORIAN KRASS

(Krasauskas)
REGISTERED PHYSICAL THERAPIST
4738 S. Damen Ave., Chicago, Ill.

Diathermy — Ultrasound — Tik susitarus
Val.: pirm., antradienį, ketv., penkt., 2-8 v. popiet. Šeštadienį, 2-4 val. popiet.

Tel. FR 6-3085 arba FR 6-6885

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KODIKŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE

MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį, penktadienį 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6-8 val. vakare. Trečiadienį, nuo 11 val. ryto iki 1 val. p. p. Šeštadienį, 11 val. ryto iki 3 val. p. p.

Ofiso telef. RE 7-1168
Rez. tel. 239-2919

DR. MARIJA LINAS

AKUSERIJA MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street

Telef. HEmlack 6-3545
(Ofiso ir rezidencijos)

Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. PR 8-7773. Rez. PR 6-4732

DR. A. MACIUNAS

CHIRURGAS
2858 West 63rd Street
Valandos: pirmadienį, ketv., 5-8 val., antradienį, penktadienį, 8-4 val. Prilimnėja tik susitarus.

Ofiso HE 4-1818 Rez. PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos

2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val. kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. v. Šeštadienį, 9 v. r. — 2 v. popiet.

ASSOCIATE OPTOMETRISTS

Lietuviškai kalba
DR. FRANK PLECKAS, Opt.

3424 W. 63rd St., GR 6-7044
Tikrina akis, Pritaiko akinius ir "contact lenses".

Valandos pagal susitarimą
Uždaryta trečiadieniais

DR. A. PUSTELNIKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. VIDAUS LIGOS

Tel. Ofiso PR 6-7800; Namų 925-7697
5159 So. Damen Avenue

Valandos tik pagal susitarimą
Trečiadieniais uždaryta.

Telef. 423 - 2660

DR. E. RINGUS

RENTGENOLOGAS
9760 So. Kedzie Avenue

Val. pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį, penktadienį 8 v. r. iki 3 v. r. Trečiadienį, 8 v. r. iki 3 v. r. popiet.

DR. ZIGMAS RUDAITIS

SPEC. ORTOPEDIJOS LIGOS
2745 West 69th Street

(Tel. 737-2290 ofiso ir rezidencijos)
Pirma ligonius tik susitarus — (By appointment)

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA

Ofisas 2454 W. 71st Street
Val.: antradienį, nuo 2-5 popiet, ketvirtadienį, nuo 6-

GAMTOS PERTVARKYMO PASEKOS

Tie, kurie pastaruoju metu lankėsi okupuotoje Lietuvoje, tvirtina, kad paskutinių 25 metų bėgyje okupantai yra daug ką pertvarkę. Neslepama, kad kai kurie pakeitimai ir statybos daro neblogą įspūdį ir yra teigiamai vertinami. Žinia, tai nėra okupantų rusų nuopelnas: jeigu Lietuva būtų buvusi nepriklausoma, patys lietuviai būtų sugebę daug daugiau sukurti. Dabartiniai okupantai, girdamiesi savo padaryta „pažanga“, savo darbus lygina su karo nuteriota Lietuva ir visiškai nutyli, kokią pažangą ūkinėje ir kitose srityse per 25 metus būtų padarę pati Lietuva, jei ji būtų nepriklausoma išlikusi.

Mus taip pat pasiekia žinios, kad pagal Maskvos planą vykdomi „didžiuliai Lietuvos gamtos pertvarkymo darbai“ — visiškai nesiderina nei su Lietuvos žmonių reikalais, nei teikia kraštui apčiuopiamesnės naudos.

Okupantai iškelia, kiek buvo įruošta naujų užtvankų, tačiau nutyli, kiek buvo beprasmiškai nuleista upių bei ežerų vandens. Dabar jau visiems gerai žinoma, kad daugybė ežerų, juos „melioruojant“, yra virte purvinomis, dvokiančiomis balomis, netekiančiomis kurios nors naudos. Ventos, Nevėžis, Šešupės ir kitos krašto upės buvo tiek užterštos, kad jose per taisy metais emė masiškai dusti žuvys.

Vien tik 1968 m. gamtos apsaugos pareigūnai, kuriems simboliškomis bausmėmis leidžiama tariamai bausti žmones ir atskirus asmenis, pinigėmis baudomis nubaudė daugiau kaip 100 žmonių. Tačiau tai buvo tik „ūgiono per tvorą metimas“.

Girstupio upelis Kauno apylinkėse buvo rusų paverstas Kauno ir apylinkės fabriky nešvarumų nutekėjimo kanalu. Visos pastangos apginti Girstupį, nurodant, kad jo vanduo turi maitinti Kauno zoologijos sodą, nuėjo niekais: sodo paukščiams ir kitiems gyvims maitinti buvo įruošti tvėnkiniai, kurie pripildomi Kauno vandentiekio vandeniu. Net viena iš pačių švariausių Lietuvos upių — Žeimenas naftos atliekomis užteršta 4-5 kartus daugiau, kaip leidžia žuvininkystės normos. O juk jokios pramonės ten nėra. Tai dar labiau atsimintina, kad artimoje ateityje Žeimenai teks vandenimi maitinti ir Vilniaus miestą. Lietuvos vandenį teršia ir maskoliškos trąšos, gaunamos rusų automobilių, o svarbiausia — neįmanymas ar nenorėjimas švariai gyventi.

„Mūsų Gamtos“ žurnalas š. m. Nr. 6 tvirtina, kad po pastaraisiais keliais metais praverstų melioracinių darbų daugelyje Lietuvos vietų šuliniai arba visiškai išdžiūvę, arba jų vandeninumas sumažėjęs. Ypatingai šulinį vandeninumas sumažėjęs Marijampolės ir Vilkaviškio rajonuose. Daug kur tekę šuliniai gylinti, kitur naujus kasti ir

ieškoti gilesnių gruntinių šaltinių. Požeminiai vandenys nuseko, nes jie buvo maitinami žemės paviršiaus vandenimis.

Rusai beatodairiškai kuria naujas pramonės įmones. Tačiau fabrikai ne tik keičia bloką prasmę Lietuvos gamtovaizdį, bet ir naikina miškus, parkus, žvėris, paukščius, neįgailestingai užteršia vandenį.

Ir šią vasarą Lietuvos žemės paviršių raižė tūkstančiai savajame krašte paruoštų ar iš Rusijos atsiųstų melioratorių, projektuotojų, naftos ieškotojų. Maskva jiems skyrė uždarinį — ligi 1972 metų paruošti naujus žemėtvarkos ir žemės ūkio statybos projektus. Iki 1980 m. turi būti sudaryta vadinama „priešeroziškų priemonių generalinė schema ir darbų planas“, kuris, mums žinant maskolišką beatodairišką vykdymą Lietuvos gamtos naikinimo darbą, neatpažįstamai nusiaubtų Lietuvos gamtovaizdžius. Vargas būtų Lietuvai, jeigu jos žemėje būtų rastos didžiulės oramoninės naftos kiekis. Tos sritys virstų dvokiančia beaugaline tyruma. Pats rastasis žemės kraujas būtų okupanto iššūlpas, kaip išvežamos ir visos kitos gėrybės.

Ypatingai žalojama gražioji Kuršių nerija. Šis bene gražiausias Europos kampelis uždraustas lankyti ne tik užsienio turistams, bet ir lietuviams išeišviam. Užtat kiekvienų metų vasarą jį lanko dešimtys tūkstančių rusų, atvykusių iš tolimųjų Rusijos plotų ir iš čia pat esančios „Kalinigrado srities“ (Mažosios Lietuvos). „Turistai“ nesilaiko bet kurių gamtos apsaugos taisyklių: ardo kopas, jų augalus, stato savo automobilius draudžiamose vietose, naikina sunkiai sudarytą dirvą, jaunus želdinius. Grybų sezono metu iš Karaliaučiaus įsiveržia tūkstančiai rusų grybautojų. Nuo jų „Pobiedų“ ar „Volgų“ neatsilaiko ir jaunesni medeliai, jaunos pušų kultūros. Kiekvienais metais „turistai“ nužudo po porą briedžių, nuo 12-15 stūrų, daugybę kiškių, paukščių.

Negerės ir rusų statybininkai. Pati sovietinė spauda rašo, kad Klaipėdos mechanizuotos kolonos darbų vykdytojas I. Karaliovas, Juodkrantėje statydamas valgyklą išalkusiems rusams maitinti, nugriovė parabolines kopas šlaitą. Tiesa, kopą lietuviai atstatė, bet nepajėgė atstatinti ten ošusių gražių lieknųjų pušų. Panašūs naikinimo darbai atlikti Nidoje. 1968 m. naftos ieškotojai rusai įsiveržusiu jūros vandeniu užtvindė vieną Neringos mišką, — 4 hektarų plotą žuvo visi jo medžiai. Daug žalos darą rusų stovyklautojų laužai. Kolonistai, nusitvėrdami būti švarūs ir susitvarkę savajame krašte, jiems įprastą tinklą bei nešvarą eksportuoja ir į Lietuvą.

Ir visa eilė kitų Lietuvos gamtos pertvarkymo“ reikišinių šaukiasi pagalbos. b. kv.

Spaudoj ir gyvenime

ŠLUBUOJA SOVIETINIS ŪKIS LIETUVOJE

Jau daugiau kaip ketvirtis šimtmečio, kai okupantai šeiminkauja Lietuvoje, o ūkyje tvarkos vis nesimato.

„Tiesa“ Nr. 185 (rugp. 12 d.) pirmame puslapyje skundžiasi, kad gaminių kelyje gerinama lėtai, prekės gaminamos pažėdžiant standartinius reikalavimus, jaučiami stambūs materialinio — techninio tikimo trūkumai, atsiliekama superkant pėna iš gyventojų, priėmimo punktų tinklas nepakankamai organizuotas.

„Kai kurios Mėšos ir pieno, Lengvosios, Statybinių medžiagų pramonės ministerijų įmonės, Kaimo statybos ir Statybos ministerijų rangovinės organizacijos neįvykdė pelno plano“.

Daug nusiskundimų iškelia pa-

ULSTERIO GAISRO PRIEŽASTYS

Kruvina airių istorija ir beteisių katalikų persekiojimas

GEDIMINAS GALVA

Arti tūkstančio metų prasklino nuo kovos pradžios tarp airių ir anglų. Jau 1155 m. popiežius Adrianas IV, anglas, užtarė airius. Karalius Jonas 1210 m. paskelbė, kad airiai galės naudotis anglų įstatymais ir anglams suteiktomis teisėmis, jei „Airija jiems pritaras“. Nuo to meto vyko dažni nesutarimai, kova ir kraujo praliejimas tarp anglų ir airių. Anglai pajungė airius ir jiems primetė savo valią.

Po reformacijos prasidėjo naujas kovos pobūdis tarp sukilusių airių katalikų ir protestantų. Katalikų teisių siaurimas sukėlė naujas audras, kovas ir naują kraujo praliejimą, kuris užsitęsė iki šio meto.

Skirtingi keliai

Katalikų didžiausias susijaudinimas įvyko pačiame Airijos nepriklausomybės priesauryje. Kai buvo ruošiamasi paskelbti Airijos respubliką, sukruto Ulsterio katalikai, kovotojai už nepriklausomą valstybę. Airiai protestantai glaudėsi prie Anglijos, kuri ankščiau skatino išnaudoti savo tautiečius katalikus, buvusius ir esančius mažuoję.

Katalikai ir protestantai turėjo atskiras mokyklas. Mokytojai protestantų vaikus vedė prie Anglijos vėliavos pareikšti iš-

tytis pareigūnai:

„Ministras S. Jasūnas pažymėjo, jog įmonės ritmingai dirbti trukdo ir tai, kad nepakankamai ir nereguliariai gaunami vagonai žaliavai ir produkcijai pervežti. Blogai perveža krovinius statybinių medžiagų įmonėms Nemuno laivinkystė.“

„Gerinti produkcijos kokybę, pasakė baldų ir medžio apdirbimo pramonės ministras P. Kūrys, tam tikra dalimi ap sunkina tai, kad įmonės nepatenkinamai aprūpinamos geros kokybės medžiagomis baldams gaminti. Įmonės negali gaminti baldų iš Statybos ministerijos gamyklų tiekiamų medžio drožlių plokščių, nes jos neatitinka standarto reikalavimų. Tačiau tiekimo organizacijos nenori ir tai atsižvelgti. Jos siūlo iš tokių blogos kokybės medžiagų gaminti veidrodžius, neprištato pakankamai porolono. Mažai gaunama baldų furnitūros“.

Panašiai nusiskundžiama geležinkelio transportu, besivėluojančia statyba ir t.p.

J. Žvilb.

tikimybę Anglijos karaliui, katalikų vaikai telkėsi bažnyčiose.

Vaikystėje ir jaunystėje įskiepijamos skirtingos pažiūros dar labiau paastrėjo gyvenimo kelyje. Jei katalikų vada ir norėtų daryti nuolaidas, gyvenimiškoji tikrovė jiems stois skersai kelio. Suaugę patiria žymiai daugiau nuoskaudų ir katalikų teisių pažeidimų.

Kas jiems belieka? Apleisti Ulsterį ar kovoti? Dalis katalikų apleidžia kraštą svetur duonos ieškoti. Pasilikę savo krašte antros rūšies piliečiais bando pritaipyti prie kraštutinių sąjūdžių, imtinai komunistų, ir tęsti nuožmią, negailestingą kovą. Kovas įžiebta mažutės žiežirbos, sukeliamos didelių gaisrų. Taip buvo 1920-21 metais, taip įvyko praėjusiais metais, taip dedasi dabar.

Derry sritis

Londonderis, vadinamu Derry, buvo pirmoji anglų kolonija Airijoje, įsteigta 1613 m. Šiame mieste, kuriame įvyko dažnos kruvinos kovos, protestantai tebešaukia: mes nepasiduosime. Ten protestantai kalba apie teisių lygybę, bet Jan Paisley, protestantų dvasiškis, skatina katalikus persekioti. Šis fanatikas šaukia: „Jei katalikus mes prileisime prie šulinio, po pusmečio jie mums užsodins popiežių“.

Ulsterie gyvena apie 1,5 mil., kurių du trečdaliai yra protestantai. Derry gyvenančių 60,000 yra du trečdaliai katalikų, bet savivaldybėje jie turti tik trečdali atstovų. Čia prasišėdė dalis negerovių. Du trečdaliai savivaldybės tarnautojų yra protestantai. Derry mieste yra 13% katalikų bedarbių. Dauguma katalikų gyvena pačioje biedniausioje, apleistoje miesto dalyje. Jie verčiasi bedarbių pašalpa ir pripuolamais darbais. Protestantai įmonininkai tepriima darbininkais tik protestantus. Jie suranda pasiteisinimą, kad ir protestantų yra biednų, kuriems reikalingas darbas.

Mažos kibirkštys sukelia gaisrą

Derry pats neramiausias miestas Ulsteryje. Dauguma gerai organizuotų katalikų puola pro-

testantus. Nuozmus katalikų protestantų susidūrimas įvyko praėjusio spalio 5 d. Lapkričio 16 d. 12,000 katalikų eisena reiškė nepasitenkinimą vyriausybės įsakymais. Š. m. balandžio 20 d. ir liepos 12-14 įvyko kruvinos kovos ir padegimai. Nuozmios ir kruvinos kautynės, prasidėjusios rugpjūčio 12 d., užsiplieskė svarbiausiuose Ulsterio miestuose.

Balandžio mėn. kovos įvyko dėl mažo įvykiu. Anuo metu protestantai policininkai įsilaužė į kataliko Samuel Devenney butą ir jį sumušė. Policijos užpuoltoji auka krito nuo širdies priepuolio ir vėliau mirė. Jis nebuvo įtartas krautuvės apilėsimu.

Liepos mėn. pradžioje mirė policijos sumuštas Francis McCloskey, katalikiškos politinės organizacijos Airių respublikos armijos narys. Policija jį pakaltino neįrodytu protestantų salės padėgimu.

Protestantų policijos žiaurumai sukurstė neramumus. Kovos metu ji visuomet gynė protestantus.

Užvilktintos reformos

Per pastaruosius 50 metų daug kalbėta apie reformas, tačiau protestantai stengėsi jas atidėlioti. Įvykę neramumai vertė Anglijos vyriausybę ir net airių protestantų partijas, siekiančias likti Anglijos globoje, daryti reformas, katalikams suteikti vienodas teises su protestantais.

KAS PASTŪMĖ EGIPTO NASSERĮ Į SOVIETŲ GLĘBĮ

Suokalbiai prieš suokalbius Vidurio Rytose. Kada yla išlenda iš maišo.

DR. P. MACIULIS

New York Times savininkai ir redakcijos štabas labai artimi giminės Izraelio valstybės gyventojams. Tad labai gerai suprantamas to didžiulio dienraščio dėmesys visam tam, kas vyksta krašte, tik prieš dvidešimt metų pasiskelbusiam nepriklausoma valstybe.

Sekant bolševikinę politiką, negalima nepaminti to Vid. Rytų vakarinio ruoželio Vidurinio pajūry, dažnai tebevardinamo Palestinos vardu.

Šiomis dienomis Londone bu-

vo paskelbta Miles Copeland'o knyga, iš kurios sužinoma, — niekam nebėra paslaptis, kad Washingtonas Vidurio Rytuose yra, kaip sakoma, prikišęs savo pirštus suokalbiuose prieš suokalbius, ne be to, kad nebūtų palikęs savo įtakos ženklų.

Knyga pavadinta „The Game of Nations“, arba mūšikiai gal geriau tiktų ne žaidynės, o rungtynės. Miles Copelandas yra buvęs Valstybės departamento pareigūnas, dirbęs organizuojant Centrinę informacijos agentūrą. (Būdinga, kur darbas pavimpa sekimo metodu, vis rasi jame nepamainomą žydėlį). N. Y. Times Copelandą laiko puikiausiu arabistu, daug metų praleidusiu Vidurio Rytuose, kur jis suėjęs į reikšmingą sąlytį su prezidentu Nasseriu. Štai kaip jis toje knygoje aprašo JAV to meto veiklą Vidurio Rytuose.

Sirija. Majoro, vėliau tapusio pulkininku, Stephen Meade vyriausybė buvo Huni Zaimo, Amerikai remiant, nuversta, ir nuo to laiko tenai prasidėjo vienas po kito perversmai bei skaičiaus, atkreipdami į tą kraštą dėmesį, sukurdami tokią būklę, kurią nesunkiai pradėjo kontroliuoti Sovietų Rusija. Amerikos „specialistai“ sura-

(Nukelta į 5 pusl.)

Kovos š. Airijoje darosi vis kietesnės. Po kautynių Belfasto.

KRAUJO BALSAS

Romanas

RENĖ RASA

17

— Trys pagrindiniai dalykai... — prisiminė ji Vytauto žodžius ir žinojo, kad visus tuos tris dalykus apleidė, kad nepažįsta nei savęs, nei realaus gyvenimo, nei pagaliau nežino, ko iš to gyvenimo nori. Ji veržėsi į „kažką“, laukė „kažko“, bet kas tai yra, nežinojo.

— Dar ne šiandien, dar ne dabar, — bijojo ji atsisakyti vilčių ir svajonių, kurios vis dar kažką žadėjo. Realybė ją baugino, ji buvo tokia šiurkšti, paprasta, nuobodi ir kasdieniška.

— Bet žmogus negali gyventi be kasdienybės, — buvo aišku, ir visas gražus, viliojantis pasaulis atrodė lyg sapnas, kurio negali nei paliesti, nei pajusti, nei pasilaikyti, kuris pažada ir neišsipildo, kuris parodo gražiausius vaizdus ir pražūna palikęs tik ilgesį.

— Ir grįždama parsivežu tik ilgesį, — nusišypsojo Aukšė. — Bet kas toliau? — Ir beveik norėjo, kad kas patartų, kad pasakytų, ką daryti.

Roma atgijo. Iš tomos atskleidęs triukšmas buvo pilnas gyvybės, darbštumo ir tikslo. Aukšė autobusu grįžo į miesto centrą. Krautuvų durs jau buvo atidarytos, vitrinų grotai pakelti, o languose išdėstytos prekės. Ji apžiūrėjo batus, kurie keistai atrodė — buki, lyg nukarpytom nosim. Kitam lange išdėstytos pirštinės: odinės, medžiaginės, ilgos, trumpos ir iškarpytos, visos puošnios ir prabangios. Ji nežinojo, kokias pasirinkti, todėl stovėjo į žiūrėjo. Staiga pasijuto moteriškai tuščia. Tas jausmas buvo netikėtai naujas.

— Man svarbu, kaip atrodau! — nustebo.

Ji niekada per daug nesidomėjo nei savo apsirėngimu, nei išvaizda. Dabar staiga pasikeitė.

— Kodėl? Ar tai Roma kalta? — čia moterys bu-

vo tokios moteriškos, tokios glėžnos, bejėgės. Joms tik ko meginėjusi, švelnus šilkai ir iškarpytos pirštinės, kurias nuėmė vyrai bučiuoja rankas.

— Kaip man Rossini? — prisiminė ji ir mėgino jo akimis į save pažiūrėti. — Taip, aš lieknai! Mano figūra graži! — žiūrėjo į savo kontūrus lange ir žavėjosi. Ji matė plačią žiūrinčias akis, neišskaitomas ir svajingas, pailgas veidas, tamsūs plaukai — atrodė, kad tai svetimas žmogus.

— Kodėl anksčiau savęs nemačiau? — stebėjosi.

Ji visada jautėsi paprasta ir tik sutikusi Vytautą lyg suvitejo. Bet tai buvo tik trumpas blykstelėjimas. Ilgus nesamoningo ieškojimo mėnesius ji vėl užmiršo save ir gyvenimo tikrai ilgesiu. Gal nepastebėjo svetimų žvilgsnių, o gal ir niekas nežiūrėjo. Jai tai buvo nesvarbu. Nors sakoma, kad auksas ir pelenuose žiba, bet, apsišėjęs dulkėmis ir pajudavęs, ir jis nebešvyti. Aukšė jautėsi pasinėšusi dulkėmis. Bet Romos vėjas jas nupūtė, saulė atgaivino žėrėjimą ir ji pasijuto esanti graži. Atrodė, lyg ir žmonės pradėjo į ją kitaip žiūrėti, lyg ir jie būtų pastebėję joje pasikeitimą.

Nebegalvodama įėjo į krautuvę ir nusipirko keturias poras puošniausių pirštinių.

— Galės mama kokias pasirinkti, — nusprendė.

Tada pasuko į batų krautuvę. Ten maustėsi visokių formų ir spalvų batus, bet neišsirinko — išsigando bukų galų ir gėlėtų piešinių, kurie, atrodė, tiktų kur kitur, bet ne batams.

— Sinjorita, sinjorita! — traukė dar naują porą pardavėjas, bet ji jau nelaukė ir smuko pro duris susidėjęs, kad pridurė tiek vargo, norėdama staiga pasidaryti moderniška.

— Tai ne taip lengva, reikia drąsos! — nutarė. Dar apžiūrėjo neptinius ir bliuskiutes su meginčiais, bet ir čia viskas atrodė ne jai.

— Aš esu tiesių ir paprastų linijų moteris, — priėjo išvados ir lengviau atsisėpė, nes pasijuto pavargusi.

— Paskambinsiu Petkams! — impulsyviai nusprendė, nes mintis apie vėsy kambarį su patogia so-

fa ir sočiu sumuštinu ar pyrago gabalu atrodė maloniai viliojanti.

— Jei mamos draugė, tai tikrai pavaišins kaip namuose, — staiga pasilgo įprastos namų aplinkos ir kasdieniško maisto, nes buvo išalkusi.

Susiradusi telefono numerį, kurį motina buvo užrašiusi, užėjo į kavinę. Prie sienos stovėjo telefono būdelė su staliuku ir suoliuku viduje. Išsuko numerį ir laukė. Ziriantis signalas buvo įkryriai nemalonus. Niekas neatsiliepė. Ji pajuto lyg nusivylimą. Dabar jau norėjo sutikti Petkus.

— Alio! — pasigirdo švelnus balsas, kai jau ruošėsi pakabinti ragelį.

— Ponia Petkienė? — paklausė.

— Taip... — nusitęsė atsakymas pilnas nuostabos.

— Laba diena. Čia Aukšė Klimaitė iš Chicago, — prisistatė Aukšė ir laukė. Ko? Džiaugsmo? Abejingumo? — Emilijos dukte? Iš Chicago? — linksmai sušuko Petkienė, ir Aukšė lengviau atsiduso. Ji bijojo išgirsti abejingumą, tik ne čia, ne Romoje!

— Taip, ponia. Mama būtinai prašė jums paskambinti.

— Žinoma! Kaip aš džiaugiuosi! Bet turit ir aplankyti, ne tik paskambinti. Kur jūs esate? Vyro namuose nėra, tai ne automobilio nėra, bet galėčiau atvažiuoti autobusu jus pasiimti...

— Ačiū, ponia, — pertraukė Aukšė, — bet aš pati rasiu, turiu jūsų adresą, žemėlapi, o ko nežinosiu, pasiklausiu. Žodžiu, nesirūpinkite.

— Tai gerai. Lauksiu! Tikrai džiaugiuosi... Pasiimtysim, — susijaudinus kalbėjo Petkienė.

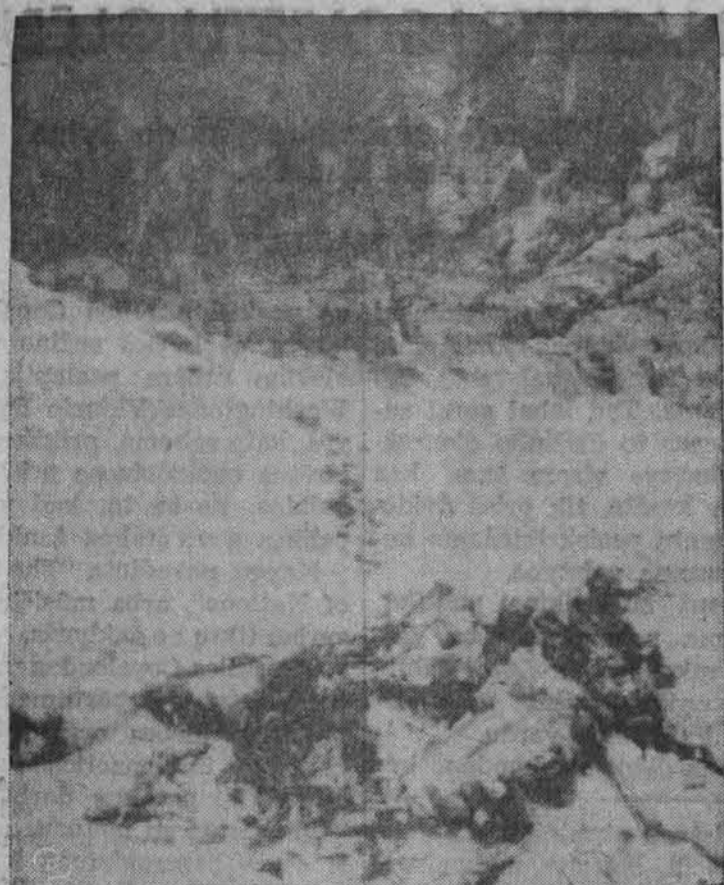
— Taip, ačiū, iki pasimatymo, — atsisveikino Aukšė ir padėjo ragelį.

Atsisėdusi prie staliuko išsiėmė žemėlapi ir pradėjo ieškoti, kur Petkai gyveno. Jų gatvė buvo tolokai nuo centro, ir Aukšė nusprendė pasiimti taksi.

Priejo padavėja. Aukšė užsisakė kavos, nes atrodė nepatogu taip be nieko išeiti. Netrukus kvapnsi garai maloniai kuteno šnerves.

(Bus daugiau)

Š. m. vasario 18 d. Kalifornijos kalnuose nukrito lėktuvas su 35 keleiviais. Ligi šiol jis nebuvo surastas. Neseniai jo griaučiai rasti prie Lone Pine, Ca., vienoje 12.000 pėdų kalnų kiaurynėje.

KOMUNISTAI IR ANTROJI NEDARBO DIENA

Komunistai niekaip negali atsikratyti įpročio, ką viena ranka davė, tuojuo tiesti kitą ranką — atimti. Taip ir Lietuvoj dabar dedas su antrąja poilsio diena savaitėje.

Beje, visų pirma jie negali atsisidžiuoti, kad štai jau beveik pora metų, kaip ir pas juos daugumoje atvejų tik penkios darbo dienos savaitėje.

„Penkios plus dvi“ — lyg prieš veidrodį maitydamasi rašo Komjaunimo Tiesa (liepos 8) — „ši populiarieji dviejų poilsio dienų formulė jau seniai (!) prigijo mūsų leksikone. O ir dvi poilsio dienos jau seniai (!) tapo kiekvieno savaitgalio tradicija“.

Labai nemėgsta prisiminti, kad tas „seniai“ yra apie porą metų, ir kad vadinamose „išnaudotojų“ kraštuose jau tik baigiantieji pensiją išstarnauti prisimena laiką, kada savaitgalis nebuvo dviejų nedirbamų dienų ir nebuvo maždaug kas antras mėnuo po vieną trijų nedirbamų dienų savaitę.

Bet komunistai nebūti komunistai, jei pamatė, kad žmonės turi po porą laisvų dienų savaitę, neimtu sukli sau galvų, kaip čia tuos žmones paėmus savo priežiūrai. Individualiai išsėtis (ar pagal savo norą laisvalaikį užimti) — negerai. Komunistiškos „davatkos“ būtinai veržiasi kiekvieną tokį „pasyvų poilsiautoją“ arba nuvežti į jaunimo stovyklą, arba įkalbėti eiti į turistinį žygį...

Bet, pasirodo, tai ne taip paprasta. K. T. apgailestauja, „kad stovyklose poilsiauja, ir ekskursijas važinėja kaskart tie patys žmonės. Ne todėl, kad tai jų ypatinga privilegija. Ne. Kiti — nenori.“ Matyt, daugelis tų kitų yra kitokios nuomonės apie kolektyvinį „poilsį“, negu komjaunimo pamokslininkai. Ir ne be pamato, nes ir pati Komjaunimo Tiesa, išsiūrėjusi į tuos kolektyvinius poilsiauvimus, nuleidžia rankas. Esą, „žiūrėk, vienas penktadienį ruošiasi į turistinį žygį ar ekskursiją, krauna į krepšį sportinę aprangą, o kitas apsirūpina solidžia butelių baterija... Alkoholio bacilos, įsimetę į stovyklą, ekskursantų autobusą, dažnai sudaro pačius gražiausius visuomeninių organizacijų numatytus poilsio planus. Ir grįžta pirmadienį į darbą tokie poilsiautojai ne pailsėję, o atvirščiai — nuvargę“.

(ELTA)

Talėntams bus skiriamos piniginės premijos. Mūsų atžaloms bus suskirstytas į dvi grupes. Numatomos skirti premijos už instrumentinę muzikos pildymą, už deklamavimą, vaidybą, rašinėlius ir dainas. Jaunimas ir tėvai prašomi, savo jaunimą, kuris galėtų pasirodyti talentų vakare, registruoti pas savo apylinkių pirmininkus.

GEGUŽINĖ SUSILAUKĖ PASISEKIMO

Vietos LB valdyba buvo nuostojusi rengti gegužinės, bet šalis metais rizikavo surengti. Ji sutraukė apie 130 tautiečių, įskaitant ir jaunimą. Dalyvavo iš Kenosha, Racino, Waukegan, Milwaukee. Buvo nemažai jaunimo. Viktoras Kazemėkaitis sėkmingai pravedė jaunimui ir suaugusiems įvairius žaidimus. Laimėtojus rengėjai apdovanojo kukliomis dovanomis. LB valdyba pagerbė, daug tautiniam reikalui nusipelniusį tautietį Joną Milišauską, kuriam įteiktas Lietuvių Fondo išleistas medalis. Gegužinė įvyko Sadeliskienės sėdyboje. Rengėjai jai reiščia nuoširdžią padėką.

B. Juška

Mrs. J. Onassis, 40 m., kaip praneša „France d'Manche“, atėlinančių metų pradėjo laukianti kūdikio. (Ši nuotrauka-daryta VI-5.)

3 m. vasario 18 d. Kalifornijos kalnuose nukrito lėktuvas su 35 keleiviais. Ligi šiol jis nebuvo surastas. Neseniai jo griaučiai rasti prie Lone Pine, Ca., vienoje 12.000 pėdų kalnų kiaurynėje.

3 m. vasario 18 d. Kalifornijos kalnuose nukrito lėktuvas su 35 keleiviais. Ligi šiol jis nebuvo surastas. Neseniai jo griaučiai rasti prie Lone Pine, Ca., vienoje 12.000 pėdų kalnų kiaurynėje.

3 m. vasario 18 d. Kalifornijos kalnuose nukrito lėktuvas su 35 keleiviais. Ligi šiol jis nebuvo surastas. Neseniai jo griaučiai rasti prie Lone Pine, Ca., vienoje 12.000 pėdų kalnų kiaurynėje.

3 m. vasario 18 d. Kalifornijos kalnuose nukrito lėktuvas su 35 keleiviais. Ligi šiol jis nebuvo surastas. Neseniai jo griaučiai rasti prie Lone Pine, Ca., vienoje 12.000 pėdų kalnų kiaurynėje.

CLASSIFIED GUIDE

NORI PIRKTI

NORIME PIRKTI nedidelį namą, ramioj vietoj Marquette Parko apylinkėj. Skambinti 964-1827

MISCELLANEOUS

A. ABALL ROOFING CO.

Išstatyta prieš 49 metus. Dėngiamieji rūsio stogai. Taisoma arba dedama naujas kamina, rūsas, nutekamuosius vamzdžius. Dažoma iš lauko. Taisoma mūra „tuck-pointing“. Pilnai apsidraudę. Visas darbas garantuotas.

LA 1-6047 arba RO 2-8778

Apskaičiavimai nemokamai. Skambinkite bet kurio laiku

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos, radijai, stereo, oro vėsintuvai. Pardevimas ir taisymas. J. MIGLINAS

Krautuvė Marquette Pke.

2346 W. 69th Street 776-1486

Namų tel. — PR 6-1063

KOSTAS BUTKUS

Tel. PR 8-2781

METALO IR STIKLO:

Tvoros, Stogeliai, Dury

Langai, Ryn-

os, Turekliai

RICHMOND AUTO SERVICE

2934 West 63rd Street

Užsieninių ir vietinių auto taisymas. Patyrę mechanikai. Elektroninis motoro patikrinimas. Vilikais.

Tel. GR 6-3134 arba GR 6-3353

Savininkas Juozas (Joe) Juraitis

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radio Programa Naujojo Anglijos, iš stoties WLYN, 1360 bangos, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų. perduodama: vėliausiu pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika dainos ir Magdūnės pasaka. Programą veda — Steponas J. Minkus. Biznio reikalus kreiptis į: Baldis Floriats — gėlių bei dovanų krautuvė, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. Tel. AN 8-0489. Ten pat gaunamas ir dienraštis „Draugas“.

BANGA

TV, Radio, Stereo, TV antenos, air-conditioners, Pard. ir taisymas.

2649 W. 63rd St. — Tel. 434-0421

Vakariams skambinti WA 5-3607

P. Rudėnas K. Simulis

MOVING

Apdraustas perkraustymas įvairių atstumų

A. VILIMAS

823 WEST 34th PLACE

Tel. FR 6-1882

VALOME KILIMUS IR BALDUS

Planuame ir vaskuojame visų rūšių grindis

J. BUBNYS — Tel. RE 7-5163

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

COSMOS EXPRESS

MARQUETTE GIFT PARCEL SERV.

2608 69th St. Tel. WA 5-2782

2501 69th St. Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St. Tel. 254-3320

Didelis įvairių prekių pasirinkimas

E. ir V. ZUKAUSKAI

GARBAGE DRUMS

WITH COVERS AND HANDLES

30 and 50 gal. Free delivery

5622 So. Racine, 434-1113

Remkit tuos biznierių, kurie skelbia dienaštyje „Drauge“.

MISCELLANEOUS

STATOMĖ NAUJUS NAMUS

Atliekame įvairius patalysimus

PETRAUSKAS BUILDERS CORP.

General Contractors

585-5285

DAŽYMAS

PIGIAI DAŽAU KAMBARIUS.

VALAU KILIMUS IR BALDUS.

J. RUDIS — Tel. CL 4-1050

APDRAUDŲ AGENTŪRA

Namų, gyvenbės, automobilių, sveikatos, biznio, Patogios, išsismokėjimo sąlygos.

J. BACEVIČIUS

6455 So. Kedzie Ave., PR 8-2233

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto lėdimai ir pilna apdrauda.

2047 W. 67th Place — WA 5-3063

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Av.

Chicago, Ill. 60632, Tel. YA 7-5980

FRANK ZAPOLIS

2208 1/2 West 95th Street

Chicago, Illinois

Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4339

VAINA REALTY

2517 W. 71st St. — RE 7-9515

2 po 5 1/2 kamb. ir 3 kamb. anglis kam. rūsų, 13 metų mūr. prie 71 ir Sacramento. Dvigubas mūro garažas. \$47,900.

5 kamb., 20 metų mūr. bungalow prie 51 ir Pulaski. 2 auto garažas. \$13,500.

4 butų, 2-ju aukštu mūr. prie 71 ir Campbell. Nauja gazo šiluma. \$46,900

5 kamb., 20 metų mūr. rezidencija prie 72 ir Albany. 2 maš. garažas. \$19,500.

13 aukšto, 10 metų mūr.: 5 kamb. (3 mieg.) ir 4 kamb. Prie 69 ir California. Gazo karšto vandens atstai. \$15,000.

11 butų, 10 metų, 2-ju aukštu mūr. namas prie 71 ir California. \$152,000.

21 p. tinkamas statybai sklypas prie 72 ir Maplewood \$19,500.

6 kamb., 20 metų mūr. Cape Cod

LEONAS REAL ESTATE

INCOME TAX — NOTARIATAS

IMIGRACIJA

2735 W. 71st St. Tel. 925-6015

IŠ GERŲ RANKŲ

2-ju butų mūras. Naujas šildymas. Platus lotas. Geležinė tvora. Garažas. Marq. P. \$21,500.

5 kamb., mūras. 2 maš. mūr. garasas. Pyltelis vonia. Kabinetai virtuvė. Gazo šildymas. Apie 67 Rockwell. \$22,500.

2-ju butų švarus tvirtas mūras. Naujas gazo šildymas. Blokas nuo Marq. P. \$27,500.

Dvaras Lietuviškas Lemont. 2-ju butų, 7 kamb. mūras. Daug žemės pasidirta sodui ir alksoms. Pamaty. kito.

5 kamb., apie 10 metų, geležinis mūras. Garažas. Karpetai. Alumin. langai. Marquette pke. \$23,900.

4 butų mūras. Gage parke. Geri gražūs butai. Garažas. \$41,000.

Lotas 30 p. Marq. Parke \$11,000

VALDIS REAL ESTATE

2458 W. 69th St. RE 7-7200

REAL ESTATE

SALES — MORTGAGES — MANAGEMENT

Alex REALTY

Members of M.L.S.

ALEX SATAS — REALTOR

Main office 5727 W. Cermak Rd., Cicero, Ill. Tel. OL 6-2233

Turkine šimtus namų Ciceroje, Berwyn, Riverside, La Grange Park ir kituose vakariniuose priemiesčiuose. Prašome užsukti į mūsų įstaigą ir išrinkti iš katalogo.

NERIS REAL ESTATE

Persikėlė į naujas patalpas

3009 W. 63rd STREET

TEL. 471-0321

REAL ESTATE

Tvarkingas, teisingas ir greitas patarnavimas visais Real Estate reikalais. Be to, veikia Notariatas. Daromi ir lūdijami vertimai. Tvar-komi pilietybės dokumentai, pildomi Income Tax ir atliekami kitoki patarnavimai.

SIMKUS REAL ESTATE

NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood Av., CL 4-7450

PALOS PARK

Kontraktoriaus liuksusinis mūr. namas — 3 mieg. kamb., 1 1/2 vonios, 2 maš. garažas. Valgomasis kamb.; šeimos kamb. Savininkas kelias į Florida, turi parduoti. Virš. \$40,000. Duokite pasiūlymą.

FIRESIDE REALTY 585-2064

Naujas liuksusinis

12 BUTŲ

apartamentinis namas su balkonais. Pilnai išnuomotas (leased). Pajamų \$2,250.00 per mėnesį.

6251 So. Mason Avenue

Tel. 469-8282 arba LA 3-3267

NAMŲ PIRKIMAS —

PARDAVIMAS — VALDYMAS

Butų nuomavimas — Income Tax

Notariatas — Vertimai

Apdraudų Agentūra

BELL REALTY

J. BACEVIČIUS

6455 S. Kedzie Ave. — PR 8-2233

Mūr. 2 butai po 4 kamb. ir rūs.

72 ir Talman. Mūr. rezidencija —

8 kamb. pirmam aukšte ir 2 kamb. antrame. Geram stovyklos \$28,000.

Prie Nabisco mūr. 6 kamb. bungalow, 13 metų senumo. \$21,200.

Mūr. 2 butai po 4 kamb. ir rūs. tūn. Gazo šildymas. Garažas. Prie ofiso. \$21,900.

Brighton. P-ke. mūr. namas — 4 kamb. butas ir taverna. Labai pelningas tavernos biznis. \$35,000.

VAINA REALTY

2517 W. 71st St. — RE 7-9515

2 po 5 1/2 kamb. ir 3 kamb. anglis kam. rūsų, 13 metų mūr. prie 71 ir Sacramento. Dvigubas mūro garažas. \$47,900.

5 kamb., 20 metų mūr. bungalow prie 51 ir Pulaski. 2 auto garažas. \$13,500.

4 butų, 2-ju aukštu mūr. prie 71 ir Campbell. Nauja gazo šiluma. \$46,900

5 kamb., 20 metų mūr. rezidencija prie 72 ir Albany. 2 maš. garažas. \$19,500.

13 aukšto, 10 metų mūr.: 5 kamb. (3 mieg.) ir 4 kamb. Prie 69 ir California. Gazo karšto vandens atstai. \$15,000.

11 butų, 10 metų, 2-ju aukštu mūr. namas prie 71 ir California. \$152,000.

21 p. tinkamas statybai sklypas prie 72 ir Maplewood \$19,500.

6 kamb., 20 metų mūr. Cape Cod

LEONAS REAL ESTATE

INCOME TAX — NOTARIATAS

IMIGRACIJA

2735 W. 71st St. Tel. 925-6015

IŠ GERŲ RANKŲ

2-ju butų mūras. Naujas šildymas. Platus lotas. Geležinė tvora. Garažas. Marq. P. \$21,500.

5 kamb., mūras. 2 maš. mūr. garasas. Pyltelis vonia. Kabinetai virtuvė. Gazo šildymas. Apie 67 Rockwell. \$22,500.

2-ju butų švarus tvirtas mūras. Naujas gazo šildymas. Blokas nuo Marq. P. \$27,500.

Dvaras Lietuviškas Lemont. 2-ju butų, 7 kamb. mūras. Daug žemės pasidirta sodui ir alksoms. Pamaty. kito.

5 kamb., apie 10 metų, geležinis mūras. Garažas. Karpetai. Alumin. langai. Marquette pke. \$23,900.

4 butų mūras. Gage parke. Geri gražūs butai. Garažas. \$41,000.

Lotas 30 p. Marq. Parke \$11,000

VALDIS REAL ESTATE

2458 W. 69th St. RE 7-7200

D E M E S I O !

VACYS

CONSTRUCTION CO.

REZIDENCINIAI, KOMERCINIAI, MEDICINOS IR KITOKI PASTATAI

2457 West 69th Street

Tel. HE 4-7482

Heating Contractor

Irengtu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning — naujus ir senus namus. Stogų rinas (gutters), vandens šildymul boilerius, Turin ir leidimus dirbti mieste bei užmiestyje. Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai. Apskaičiavimas nemokamai.

DOMAS ZUKAUSKAS

HEATING & SHEET METAL

4444 S. Western, Chicago 9, Ill.

Telefonas VI 7-3447

Namų Apšildymas

HEATING SERVICE

Ideali naujus pečius ir vandens šildytuvus. Išvalau ir sutvark

LF bičiulių studijų savaitę kalba prof. dr. Silbajoris. Šalia dr. A. Klimas. Nuotr. J. Urbono.

Mokytojų studijų savaitė (2)

Beskyrinė sistema, okupuotos Lietuvos rašytojai, lietuvių kalba

Rugpjūčio 18 diena. Danguis nusiblaivęs, gamta vilioja, bet vadovų švilpukas šaukia pirmosios dienos rimtam darbui.

Dieną pradeda dr. E. Vaišnienė, antroji studijų savaitės programinės dalies komisijos narė (trečiojo nario A. Masionio labai pasigendama). Priešpiečio pirm. pakviečiamas Pr. Joga, Clevelando Vysk. Valančiaus lit. mokyklos vedėjas, o sekr. J. Masilionis.

A. RINKŪNO PASKAITOS SVARBESNĖS MINTYS

Pirmąją šios dienos paskaitą „Beskyrinė sistema“ skaito A. Rinkūnas, PLB švietimo tarybos pirmininkas. Šią paskaitą jis jau yra skaitęs mokytojams Toronte ir New Yorke, be to, spausdines „Darbininke“ ir „Tėviškės žiburiuose“. Kad nesikartotų, čia kalbama tik apie tos sistemos pagrindus.

Seniau buvo individualinės mokyklos šalininkai ir kolektyvinės. Individualiai mokydavosi turtinę, neturtingesius teko pasitenkinti kolektyvine. Kolektyvinėje mokykloje įvairaus pajėgumo vaikams nustatoma viena programa, visi guldomi į Prokusto lovą. Ir individualinei, ir kolektyvinei sistemai neužsijaukia kraštutinumų, pradėta ieškoti būdų plėtoti individui, neatitinkant nuo kolektyvo. Tai atlikti mėgino beskyrinė sistema. Ji atsirado praktiškai pirmiau, o paskui jos teorija. Praktinė beskyrinė sistema vyko spaudos draudimo vargo mokykloje prie ratelio, vyksta ir dabar tokiose liuanistinėse mokyklose, kur mažai mokinių. Teoriškai tokias mokyklas pradėjo kurti Montessori. JAV beskyrinė sistema pradėta atsirasti nuo 1942 m., paskui atsirado Kanadoje. Prelegento tvirtinimu, beskyrinė mokyklų JAV yra nuo 5,5 iki 30 proc.

Beskyrinės sistemos filosofija remiasi dėsniu, kad vaikas nėra nei išsivystęs suaugęs, o užbaigtas žmogus savo amžiaus ir galimų ribose. Kuo skiriasi senoji sistema ir beskyrinė. Senojoje programa tiksliai nustatyta, o čia laisvai kuriam pagal duotus principus; senojai pamoka vyksta pagal tam tikrą planą (pasikalbėjimas, medžiagos perteikimas ir t.t.), o čia mokinys laisvai pasirenka darbo tvarką. Senojojo patalpos — vienas kambarys, turintis kampaną, grafiją, istoriją, gamtą, aritmetiką. Senojojo vienas mokytojas, o čia — keli mokytojai ir vertintojai. Senojojo priemonės — mokyti žodis ir vadovėlis, o čia uždavininės kortelės, iv. spaudiniai, filmai, skaidrės, magnetofono juostos, plokštelės.

Po paskaitos kilo gyvos diskusijos, kuriose aiškintasi įvairūs neaiškumai. Dambriūnas kalbinais reikalais Antrąją paskaitą — „Lietuvių kalbos seminaras“ skaito L. Dambriūnas. Jis turės net 9 paskaitas — seminarus, kuriuose kalbės apie rašybą, skyrybą, įvardžiavimą būdvardžių, dalyvių, kirčiavimą ir kt. Dabar — kelios metodinės pastabos.

Lituanistinės mokyklas lanko dvikaliai vaikai, jie mokosi ir angliškoje mokykloje susipažįsta su gramatikos terminais. Reikia mokytojų žinoti abiejų kalbų svarbesnius gramatinius terminus, mažiau tereikės aiškinti. Yra gramatikose tokių dalykų, kurie nebūtinai mokyti dėl laiko stokos: dviskaita, keturi vietininkai.

Girnius, Pabedinskas, dr. Šomkaitė, Palūnas, Žilionis, Vyt. Vaitiekūnas, Al. Baronas, A. P. Bagdonas, kur buvo išryškintos Vatikano II visuotinio Bažnyčios susirinkimo kryptys. Paskaita buvo labai aktuali, gyva ir todėl išaukė ilgas diskusijas. Tai tikras dvasinis atsigalvinimas gražioje gamtos aplinkoje.

Girnius, Pabedinskas, dr. Šomkaitė, Palūnas, Žilionis, Vyt. Vaitiekūnas, Al. Baronas, A. P. Bagdonas, kur buvo išryškintos Vatikano II visuotinio Bažnyčios susirinkimo kryptys. Paskaita buvo labai aktuali, gyva ir todėl išaukė ilgas diskusijas. Tai tikras dvasinis atsigalvinimas gražioje gamtos aplinkoje.

Girnius, Pabedinskas, dr. Šomkaitė, Palūnas, Žilionis, Vyt. Vaitiekūnas, Al. Baronas, A. P. Bagdonas, kur buvo išryškintos Vatikano II visuotinio Bažnyčios susirinkimo kryptys. Paskaita buvo labai aktuali, gyva ir todėl išaukė ilgas diskusijas. Tai tikras dvasinis atsigalvinimas gražioje gamtos aplinkoje.

Girnius, Pabedinskas, dr. Šomkaitė, Palūnas, Žilionis, Vyt. Vaitiekūnas, Al. Baronas, A. P. Bagdonas, kur buvo išryškintos Vatikano II visuotinio Bažnyčios susirinkimo kryptys. Paskaita buvo labai aktuali, gyva ir todėl išaukė ilgas diskusijas. Tai tikras dvasinis atsigalvinimas gražioje gamtos aplinkoje.

Girnius, Pabedinskas, dr. Šomkaitė, Palūnas, Žilionis, Vyt. Vaitiekūnas, Al. Baronas, A. P. Bagdonas, kur buvo išryškintos Vatikano II visuotinio Bažnyčios susirinkimo kryptys. Paskaita buvo labai aktuali, gyva ir todėl išaukė ilgas diskusijas. Tai tikras dvasinis atsigalvinimas gražioje gamtos aplinkoje.

Girnius, Pabedinskas, dr. Šomkaitė, Palūnas, Žilionis, Vyt. Vaitiekūnas, Al. Baronas, A. P. Bagdonas, kur buvo išryškintos Vatikano II visuotinio Bažnyčios susirinkimo kryptys. Paskaita buvo labai aktuali, gyva ir todėl išaukė ilgas diskusijas. Tai tikras dvasinis atsigalvinimas gražioje gamtos aplinkoje.

Girnius, Pabedinskas, dr. Šomkaitė, Palūnas, Žilionis, Vyt. Vaitiekūnas, Al. Baronas, A. P. Bagdonas, kur buvo išryškintos Vatikano II visuotinio Bažnyčios susirinkimo kryptys. Paskaita buvo labai aktuali, gyva ir todėl išaukė ilgas diskusijas. Tai tikras dvasinis atsigalvinimas gražioje gamtos aplinkoje.

kai (vakarop...), geidžiamoji nuosaka, būdiniai, siekiniai. Tie dalykai mažai bevertiniai, ir nebereikėtų jais apsunkinti mokinių. Daug svarbiau didinti mokinių žodyną ir tai ne tolimais klėčiais ir svirčių žodžiais, o jo gyvenamos aplinkumos. Žmogus, žinodamas 1,000 ar 2,000 žodžių, galia kalbėti. Argi lituanistinė mokykla negali tiek žodžių išmokyti per 8 metus?

Reikia plėsti ne tik žodyną, bet kreipti dėmesį į specifinius posakius.

Paskaitos pabaigoje buvo išdalinti pratimų lapai, kuriuos klausytojai turi iki sekančios paskaitos užpildyti.

Popiet pirmininkauja D. Jurgutienė Detroito lituanistinės mokyklos mokytoja.

ALOYZAS BARONAS KALBĖJO APIE OKUPUOTOS LIETUVOS RASŲTOJUS

Trečiąją šios dienos paskaitą skaitė Aloyzas Baronas, Rašytojų draugijos pirmininkas: „Okupuotos Lietuvos rašytojai ir jų kūryba“. Sovietų Rusijoje kiekvienas rašytojas turi tarnauti komunistinei statybai. Yra ir ten talentų, bet nėra laisvės. Jei nėra laisvės rusams rašytojams, tuo labiau jos nėra kitų tautų rašytojams. Komunistai lietuviams rašytojams yra išleidę instrukcijas, kaip ir ką rašyti. Tokios instrukcijos yra literatūrai Prokusto lovos.

Daugelio senesniųjų rašytojų kūriniai galėjo pasirodyti tik po 10 ar daugiau metų po karo.

Naujai iškilusieji įvairaus lygio. Yra talentų, kuo didesnis talentas, tuo mažiau laikosi linijos, kuo mažesnis, tuo labiau laikosi.

Yra knygų, iš kurių galima gerai pažinti dabartinę buitį.

Kritika menka, nors yra gana gabių kritikų: nori pasakyti teisybę, susiduria su partijos direktyvomis.

Vaikams literatūros yra daug ir geros, poezijai nepavyo išsivirti esančių. Feljetonai neblogi. Yra gerų vertimų.

Paskaita buvo iliustruota rašytojų varda ir ištraukomis iš knygų. Kadangi paskaita buvo informacinio pobūdžio, tai diskusijų nebuvo, o tik paklausimai.

ORA PRO NOBIS

Jurgis Gliuda

Penkias Draugo premijas laimėjusio rašytojo veikala, kuris aip pat buvo premijuotas, dar galima gauti DRAUGE. Kaina .00 dol.

Likusių egzempliorių skaičius ra ribotas, todėl tik pasiskubinti u užsakymu galite būti tikri, ad knyga tikrai gausite.

Knygos tematika „persekiojančių ir persekiojamųjų žmonių santykiai“ niekad nepasens, tuo laigiau šiais laikais, kai beveik isa žmonija suskilusi į tuos du rontus.

Prie knygos kainos prašom pridėti 5 proc. mokesčiams.

LEO'S SINCLAIR SERVICE
LEONAS FRANKUS
Stabdžiai, Sankabos, Transmisijos, Tune-up ir Motorų Remontas
5759 So. Western Ave.
Kampus 58th Street
Telefonas — PROspect 3-9533

G E L E S
Vestuvės, banketams, laidotuviams ir kitokioms progoms
GUZAIUSKU
BEVERLY HILLS GELINČIAI
2443 W. 63rd Street, Chicago, Illinois
Tel. FR 8-0833 — FR 8-0834

SKELBKITE „DRAUGE“.

kuriuos prelegentas išsamiai atsakė.

PRAKTISKI DALYKAI

Ketvirtoji šios dienos paskaita — L. Dambriūno „Lietuvių kalbos seminaras“. Buvo patikrinti pirmosios paskaitos gale duoti darbai ir panagrinėta, kur vartojamos nosinės balsės.

Po vakarienes buvo Laisvoji tribūna, kur dr. E. Vaišnienė referavo apie Jaunųjų premijos „Eglutėje“ balsavimą ir iš viso „Eglutės“ reikalus. Taip pat kalbėta vaikų ir jaunimo skaitybos, ir skaitinių reikalais.

Muz. St. Šližys studijų savaitės dalyvius pamokė giedoti, o jaunimas gražiai padainavo.

J. Masilionis

Steven J. Walus

Ilgą metų Roselando apylinkės gyventojas

Mirė rugpjūčio 23 d., 1969 m., 4:45 val. ryto, sulaukęs 53 metų amžiaus.

Gimė Deltone, Illinois. Pasiliko giliai nuliūdę: žmona Bertha, po tėvais Lauraitis, sūnus Steven A. ir duklė Patricia, motina Bernice Walus, sesuo Helen (Rekash) su sūneliu, brolis Alphonse, žmona Genevieve ir jų šeima, uošvė An-na Lauraitis, svogė Genevieve Plutas su vyru Walter su sūneliu ir daug kitų giminų, draugų ir pažįstamų.

Vėlonės buvo mirusio Ignaco sūnus ir mirusiųjų Edward Walus ir Eleanor Kubicki brolis.

Prilaukęs prie švento Vardo Draugijos ir Roseland Moore Lodge.

Kūnas bus pašarvotas pirmadienį, rugpjūčio 25 d., 7 val. vak. Leonard koplyčioje, 1021 So. Michigan Avenue, Laidotuvių įvyks trečiadienį, rugpjūčio 27 d., 8:30 val. ryto bus atdėtas į Visų šventųjų parap. bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už vėlonės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvių. Praneša nuliūdusi šeima.

Laidotuvių direkt. Bukauskas ir Sūnus, Telef. CO 4-2228.

TAUTOS PRAEITIS

Istorijos ir gretimųjų sričių neperiodinis žurnalas, atliekantis dar nepriklausomoje Lietuvoje pradėtą istorijos tyrinėjimo darbą.

Pirmo tomo išleistas keturių knygų, kurių kiekvienos kaina — \$3.00. Visos keturios knygos drauge kainuoja \$10.00.

Antro tomo kn. 1 ir kn. 2, kiekviena po 5.00 dol.; kn. 3 ir kn. 4, surištos į vieną tomą, kainuoja 10.00 dol.

Leidiny s įdomus ir būtinas kiekvienam lietuviui, norinčiam pagrindiniau susipažinti su atsiekimais šioje mokslo srityje. Vertinga ir naudinga dovana. Partitina pradėti rinkti leidinio pirmąsias knygas, kad vėliau nereikėtų ieškoti trūkstamų knygų norint sudaryti pilną rinkinį.

Tas visas knygas galima gauti DRAUGE, Illinois gyventojai prie knygos kainos turi pridėti 5 proc. mokesčiams.

Knygos kainos prašom pridėti 5 proc. mokesčiams.

Knygos kainos prašom pridėti 5 proc. mokesčiams.

Knygos kainos prašom pridėti 5 proc. mokesčiams.

Knygos kainos prašom pridėti 5 proc. mokesčiams.

Knygos kainos prašom pridėti 5 proc. mokesčiams.

Knygos kainos prašom pridėti 5 proc. mokesčiams.

Knygos kainos prašom pridėti 5 proc. mokesčiams.

Knygos kainos prašom pridėti 5 proc. mokesčiams.

Knygos kainos prašom pridėti 5 proc. mokesčiams.

Knygos kainos prašom pridėti 5 proc. mokesčiams.

Knygos kainos prašom pridėti 5 proc. mokesčiams.

Knygos kainos prašom pridėti 5 proc. mokesčiams.

Knygos kainos prašom pridėti 5 proc. mokesčiams.

Knygos kainos prašom pridėti 5 proc. mokesčiams.

Knygos kainos prašom pridėti 5 proc. mokesčiams.

Knygos kainos prašom pridėti 5 proc. mokesčiams.

Knygos kainos prašom pridėti 5 proc. mokesčiams.

Knygos kainos prašom pridėti 5 proc. mokesčiams.

Knygos kainos prašom pridėti 5 proc. mokesčiams.

Knygos kainos prašom pridėti 5 proc. mokesčiams.

Knygos kainos prašom pridėti 5 proc. mokesčiams.

Knygos kainos prašom pridėti 5 proc. mokesčiams.

Knygos kainos prašom pridėti 5 proc. mokesčiams.

Knygos kainos prašom pridėti 5 proc. mokesčiams.

Knygos kainos prašom pridėti 5 proc. mokesčiams.

DRAUGAS, pirmadienis, 1969 m. rugpjūčio m. 25 d.

5

PAŽINO KELIAS KARTAS

Mrs. Arnold Yoder giriasi pažinusi savo giminėje šešias kartas arba generacijas: prosenelį, senelį, tėvą — Mrs. Arnold — sūnų, anūką ir proanūką. Ji norėtų žinoti, ar yra Ameriko-

je, kas turėtų savo giminėje septynias generacijas vienu ir tuo pačiu laiku. Jeigu kas turėtų tokias septynias generacijas, tegul praneša San Francisco Chronicle laikraščiui, (San Francisco, California).

A. + A. CONSTANCE MARTINKUS PO TĖVAIS BARTCIUS

Gyveno Town of Lake kolonijoje, Chicago, Illinois. Mirė Washington, Pa. rugpjūčio 23 d., 1969 m., sulaukusi senatvės.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 65 metus. Pasiliko giliai nuliūdę: sūnus Bruno su žmona Josephine, duklė Harriett su vyru Joseph Elizalde, šeši anūkai ir 10 proanūkų, sesuo Elisabeth su vyru Peter Sandusky ir daug kitų giminų, draugų ir pažįstamų.

Kūnas bus pašarvotas Eudeikio laid. koplyčioje, 4605 So. Hermitage Avenue. Laidotuvės įvyks antradienį, rugpjūčio 26 dieną iš koplyčios 8:45 val. ryto bus atlydėta į šv. Kryžiaus parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už vėlonės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvių.

Praneša nuliūdusi šeima.

Laid. direkt. Daimid ir Gaidas, Telef. YArds 7-1741.

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYIS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
2533 West 71st Street Tel. 476-2345
1410 So. 50th Ave., Cicero Tel. TO 3-2108-09

AIKSTE AUTOMOBILIAMS STATYTI

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON SAVININKO

SAINT CASIMIR MONUMENT CO.

3914 West 111th Street

Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Visame Mieste.

Telef. — CEDarcrest 3-6335

Vienas blokas nuo kapinų.

MAZEIKA & EVANS FUNERAL HOME

THREE AIR-CONDITIONED CHAPELS

Parking Facilities

6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8600

EUDEIKIS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Dovydas P. Gaidas — Geraldas F. Daimid

TRYIS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Pasinaudokite Draugo „Classified“ skyriumi.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEP. C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 W. 69th Street Tel. REpublic 7-1213

2314 W. 23rd Place Tel. VIRginia 7-6672

PETRAS BIELIONAS

4348 S. California Ave. Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. Lithuania Ave. Tel. YArds 7-8401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. Halsted Street Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. Lithuania Ave. Tel. YArds 7-1138-1139

VASAITIS - BUTKUS

1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Tel. OL 2-1003

APLINK MUS

× **Prel. Jonas Bičiūnas** keiloms savaitėms atvyksta į Chicago aplankyti savo giminių ir artimųjų.

× **Dariaus ir Girėno** postas pranešė, kad dalyvaus su vėliava šiluvos Marijos atlaido procesijoje, kuri prasidės 2:30 p. p. rugsėjo mėn. 7 d. iš Marijos aukšt. mokyklos kiemo. Procesijos organizatorė Katalikų Federacija kviečia ir kitas organizacijas bei pavienius asmenis prie šių išdėmių prisidėti. Šv. Mišias 3 v. p. laikys Vysk. V. Brizgys, pamokslą sakys kun. A. Grauslys.

× **Pradėdami** šeštuosius mokslo metus, Vaikų nameliai, 2743 W. 69th St., naujus mokinius sutinka atnaujintose patalpose ir su papildyta montessorine - lituanistine medžiaga. Registracijai skambinti 471-0250.

× **Dr. Aleksandras Plateris**, švėkšnos grafas, skautininkas ir buv. Akademinių skautų sąjungos pirmininkas, šiuo metu gyvenaš Washingtone ir einaš atsakingas pareigas, darbo dienos savaitgaliniui atvyksta į Chicago, kur lankys savo pažįstamus ir dalyvaus švėkšnos gimnazijos, kurioje jis mokėsi ir vėliau mokytojavu, 50 m. sukakties minėjime.

× **Nereikia pamiršti** ir mūsų mažųjų atsivežti į "Draugo" pilsniką, kuris įvyks ateinantį sekmadienį Bučo sodyboje. Bus sudarytos sąlygos juos užimti ir smagiai bei maloniai praleisti laiką. Šiam reikalui bus pastatytas specialus traukinėlis, kuriuo vaikai bus vežiojami.

× **Nuotraukos** iš lietuvių gyvenimo mieliai laukiamos "Draugo" redakcijoje. Tačiau mielus fotografas prašome siųsti paprasčiaus (juodai baltas) fotografijas. "Draugas" nesinaudoja spalvotos spaudos technika, o iš spalvotų nuotraukų pagaminti klišės arba neįmanoma, arba jos blogai išeina.

× **DRAUGO** leidėjai kasmet Darbo Dienos proga rengia tradicinę gegužinę — pilsniką. Toji iškyla šiais metais įvyks rugpjūčio 31 d. 12:00 val. (sekmadienį) Bučo sodyboje.

Iškylos tikslas suburti Chicago ir aplinkines miestų ne tik Draugo skaitytojus, rėmėjus, bet ir visus lietuivius, sudaryti sąlygas šeimyniškai pabendrauti ir lietuviškai papročiu pasivašinti. Taip pat norima, šia proga sutelkti finansų Draugo ir lietuviškos knygos palaikymui bei platesniam pasidėdimui.

Maloniai kviečiame visus atvykti į metinę Draugo iškylą ir savo dalyvavimu parodyti, kad lietuviškos spaudos reikalas jums yra svarbus ir reikšmingas. Būtų gera, kad ir tie, kurie negalėtų išklyje dalyvauti, ta proga, paremtų lietuvišką spaudą, savo auką atsiųsdami Draugui.

(Pr.)

× **Kas turi** kokių klausimų akcijų pirkimo ir pardavimo reikalais, prašoma kreiptis į stockbrokerį Arūną Vasį, Howe, Barnes & Johnson, Inc., telf. 782-9600. (sk.)

× **Jei gyvenate** Chicagoje ir turite mūr. 1 ar 2 butų namą ir gal mokate už \$27,500 vertės namą už 3 metų draudimo polisą 165 dol., pas Frank Zapolį jūs mokėtumėt 133 dol., sutauptydami 32 dol. Pašaukite tel. GA 4-8654. (sk.)

× **Albinas Kurkulis**, akcijų brokeris reprezentuoja Glorę Forgan, Wm. R. Staats, Inc. Tel. FI 6-1234. Albinas turi daug metų asmenišką patyrimą su akcijomis ir jums sąžiningai patars investavime vertybėse. (sk.)

× **Vyt. Stasiūnaitis**, yra atlikęs paruošiamuosius darbus sukurti lietuviškai abėcėlei filme. Toks kartūtinio pobūdžio filmas būtų naudingas mūsų jauniems.

× **Lionginas Kublickas**, seniau gyvenęs Cicero, Ill., šiuo metu dirba projektuotoju prie atominės jėgainės statybos Bettendorf, Iowa. Kaip žinoma, J. Kublickas prieš keliolika metų pabėgo laiveliu su kaitais pora žvejų iš Lietuvos į Švediją ir vėliau visi trys atvyko į Ameriką. Neseniai L. Kublickas buvo atvykęs į Cicero, kur aplankė savo pažįstamus.

× **Kun. Malakauskas**, Crescent City, Calif. parėmė mūsų spaudos darbus 5 dol. auka. Nuosirdžiai dėkojame.

× **Johanna, Bronisė ir Milda**, seselės kazimierietės, nuolat dirbančios Šv. Kazimiero liet. parapijos mokykloje, viešėjo Chicagoje. Dabar jos vėl sugrįžo į Los Angeles ir IX. 4 pradeda naujus mokslo metus.

× **M. Lisauskas**, Waterbury, Conn., dėkodamas "Draugui" už paslaugas, parėmė mūsų spaudos darbą 3 dolerių auka. Nuosirdžiai dėkojame.

× **Ankos**, didelės ar mažos, stiprina mūsų spaudą. Pratešdami prenumeratą, aukų prisun tē: 3 dol. — Antanas Urbonas, 2,37 dol. — Jonas Indriūnas. Nuosirdžiai dėkojame.

× **Julija Ona Bičiūnienė**, savininkė Healthy Food Lithuanian restorano, 3236 So. Lithuania, pasiūpino, kad šia vasara jos restoranas būtų daliai lietuviškais ornamentais išpuoštas. Sienose iškloti visokių raštų lietuviškieji audiniai, gauti iš Lietuvos, kurių centre pritvirtinti Lietuvoje iš medžio išdrožti arba iš gintaro sukurti papuošalai. Viskas atrodo labai jaukiai, lietuviškai. Žymią dalį puošimo darbų atliko pati Bičiūnienė su savo sūnais ir dukterimis. Šis restoranas pasidarė lietuvių labai mėgiamas. Jame galima gauti lietuviškų valgių, lietuviškas malonias aptarnauja. J. Bičiūnienė, nors likusi našlė ir turėjo sunkių dienų, bet labai rūpestingai ir sėkmingai tvarkosi, leisdamą į mokslus visus vaikus ir parinkdama jiems geras mokyklas, pasiūsdama net ir Kennebunkportą, Putnamą ir kt.

CHICAGOJE

ALVUDO VAIKUČIAI PAGERBĖ DARIŲ IR GIRĖNĄ

Rugpjūčio 16 dieną Alvudo vaikučiai savo vakarojimo metu suruošė eiseną prie Dariaus ir Girėno paminklo Marquette parke ir ten pagerbė karžygius. Eisenoje ir pagerbime dalyvavo apie šimtas vaikučių ir tiek suaugusiųjų tėvų ir globėjų. Eisenoje vaikučiai nešė Amerikos ir Lietuvos vėliavas; kiekvienas rankose dar turėjo po vėliavėlę ir puokštę gėlių, kurias, atėję prie paminklo padėjo tuo pagerbdami žuvusius.

Pagerbimas buvo gražus ir patriotiškas, kiek gal varginantis, nes vaikai buvo išlaikyti iš-

Montessori - Varnas židinėlio Chicagoje mokytojos: Iš kairės į dešinę Julija Smilgienė, židinėlio vedėja Janina Juknevičienė ir E. Salazar.

RUOŠIAMĖS PASITIKTI SAVĄJĄ ATŽALYNĄ

JURGIS JANUŠAITIS

Kai daugelis naudojomes vasaros malonumais, keliaudami, ar atostogaudami, tai mūsų vargo mokyklos mokytojai nedyka duoniavo, bet visu atsidėjimu ruošėsi ateinantiems mokslo metams. O juk rūpesčių glėbiai — pratimų paruošimas, vadovėliai, mokyimo priemonės!

Valandėlei stabtelėjome pačių mažųjų — Montessori - Varnas vaikų židinelyje. Nauji, neseniai darbščių organizatorių pastatyti specialūs namai. Tokių vargu užtikume plačioje Chicagoje. Kaip teigia židinėlio vedėja Janina Juknevičienė, tokie namai esą vieninteliai specialiai įrengti.

Cia randame darbščiąją vedėją Janiną Juknevičienę, įnykusią į darbus.

— Reikia skubėti. Laiko mažoka. Rugsėjo mėn. 4 dieną pradėdame mokslą. O, kaip mato, mokyimo priemonių labai stoka. Reikia pačioms paruošti. Norime pasitikti savąjį atžalyną gerai pasiruošusios — dėstydamą įvairius piešinius aiškina vedėja.

— O, štai, čia matau daug išstatytų įvairiausių daiktelių, pešinėlių, kaladėlių, įvairių iškarpu. Ką tai reikėtų ir kam tai visa reikalinga? — teiraujuosi besitruksiančios vedėjos.

— Čia jūs matote mūsų pačių pasigamintas įvairias mokyimo priemones. Dirbome ištisą vasarą. Daug ko trūko, daug ką sukūrėme naujo. Tai ir yra mokyimo priemonių parodėlė. Šią rūsų parodą aplankė dviem grupėm per 90 būsimųjų Montessori amerikiečių mokytojų. Jie ne paprastai domėjosi šiomis mokyimo priemonėmis, susipažino su darželio įrengimais ir darželio sutvarkymu, — nuosirdžiai aiškina mokytojos priemonės,

riknuoti beveik valandą prie vėliavų prieš eisną, ir išrikuoti prie paminklo.

Gal ir Vaidylos kalba prie paminklo buvo per ilgą ir nieko nepasakanti apie pačią tragediją. Ji geriau būtų tikus suaugusiems, bet ne vaikams. P. Dirkus, papasakojo apie pačią lakūnų tragediją, iškėlė jos reikšmę.

Pagerbime dalyvavo svečių ir viešnių, atvykusių į Chicago paviešėti iš Australijos, Kanados ir net iš okup. Lietuvos.

Buvęs

J. A. VALSTYBESĖ

— O. Kajeckienė rugp. 16 d. dalyvavo valstybės pasakroto-rius politiniams reikalams žmo- nos Alexis U. Johnson gimimo dienos proga surengtoje "Sur- rise party".

— Lietuvos atstovas J. Ka- jeckas su žmona dalyvavo Kon- go ambasados suruoštame prie- imime pagerbti Kongo ministe- rį užsienio reikalams, buvusį Kongo ambasadorių Washing- tone.

— J. ir O. Kajeckai dalyvaus Urugvajaus ambasadoriaus ir jo žmonos Luisi ruošiamame priėmimo nepriklausomybės su- kakties proga š. m. rugp. 25 d.

— Iš prezidentūros Washing- tone Vilko pirminkui VIII. 11. buvo atsiųstas toks laiškas: "Prezidentas Nixonas pavedė man pranešti jums, kaip labai jis vertina Jūsų giilaprasme te- legramą. Jo padėka ir geriausi linkėjimai jums".

E. — Dr. Marija Stanelkienė, gyvenančią Wyncote, Pa. buvo padaryta operacija, po kurios ji gerai jaučiasi ir sveiksta.

— Eurotone plokštelių bendro

— Vasaros metu Aldona Va- leišaitė dėstė motinoms gimnas- tikos kursą. Jais daugelis moti- nų pasinaudojo. Taip pat kur- sai buvo labai naudingi ir mo- kytojoms, kurios įgytas žinias ir praktišką panaudos vaikučių mokymui.

— Kokių turite vilčių artė- jant mokslo metams?

— Šiais šeimos ir švietimo metais ir būtų pats didžiausias uždavinys — kiekviena lietuvi- ka šeima savo vaikučius leidžia i lietuviškus vaikų židinėlius, gi mokyklinio amžiaus vaikus — i liuanistines mokyklas. O tokių vaikučių turime daug. Priešmo- kyklinio amžiaus vaikučiais len- gvai galėtume pripildyti Chica- goje veikiančius abu vaikų dar- želius.

Mano vadovaujamame darže- lyje — Montessori - Varnas vai- kų židinelyje — telpa 100 moki- nnių. Dirbame dviem pamai- nam. Židinelyje dirbs prityrusi montessorininkė mokytoja Ju- lija Smilgienė. Su didele viltimi laukiame rugsėjo 4 d. — tai yra mokslo metų pradžios. Tikimo, kad iki to laiko i židinėlį įregis- truos savo vaikučius didelė dalis lietuviškų šeimų. Vaikų name- liai 69-toje gatvėje ir Montesso- ri - Varnas vaikų židinėlis 59- toje gatvėje šiais metais tebūnie pilnutėliai lietuviškojo jaunučių atžalyno ir tai įprasminsime da- linai ir šeimos bei švietimo metus, — su viltimi pokalbį bai- gė nuosirdžiai darbšti židinėlio vedėja Janina Juknevičienė.

Ir kai akimis aprėpi visą apli- ną, jaukius židinėlio namus, klases, įrengimus, mokslo prie- mones ir darbščias mokytojas — vedėją Janiną Juknevičienę ir Juliją Smilgienę, imi mastyti kiek čia įdedama širdies ir mei- les, kiek paaukojama gražiausių gyvenimo vandanų, kad mūsų riazais atžalynas augtų ir bu- jėtų lietuviškoje aplinkoje, kad jis pateisintų ir tėvėlių viltis.

IR SUAUGĘ MOKINASI Cook apskritys viešųjų mokyk- lų superintendantas Robert Han- rahan praneša, kad šmet 199, 777 suaugę asmenys lankė įvai- rius aukšt. mokyklų siūlomus kursus, siekiant pasitobulinti anglų kalboje, pasirinktame a- mate, versle ar įvairiose pramo- nės srityse.

NEGRŲ TELEVIZIJA Televizijos stotis WGN, 9-tas kanalas, rugs. 3 d. transliuos vienos valandos negrų artistų, dainininkų, muzikų ir šokėjų atliekamą programą. Sakoma, kad transliacija bus spalvota.

PASTAS IR DARBO DIENA Chicago pašto viršininkas praneša, kad Darbo dienos šven- tėje, rugs. 1 d., paštas bus už- darytas, ir laišakai, laikraščiai bei ryšuliai nebus išnešiojami i namus ir kitas įstaigas.

LENKŲ KARDINOLAS WOJTYLA CIA LANKYSIS Krokuvos arkivyskupas, kar- dinolas Karol Wojtyla, kitą mė- nėsį lankysis Kanadoje ir Ame- rikoje. JAV-se aplankys 14 miestų, įskaitant ir Chicago, kur atvyksta rugs. 27 d.

IŠ ARTI IR TOLI

vė New Yorke išleido dvi lietu- viškas "cassette cartridges", as- tuonių juostų, kurios tinka gro- jimui automobilyje arba namuo- se. Viena — akordeonisto Ka- zio Daubaro įgromimai; antra — New Yorko liet. vyrų okteto dū- nos. Ši bendrovė netrukus iš- leids ilgo grojimo plokštelę, i- dainuotą "Aidučių" ansamblio Chicagoje, kuriam vadovauja Alice Stephens.

— Solistas Liudas Stukas, ba- ritionas, pakviestas dainuoti Es- sex Opera Theatre, New Jersey. Jis atliks Kavaradossi rolę, Tos- cos operoje.

— Šv. Onos liet. parapijos ad- ministratorius, Jersey City, N. J., kun. Vl. Karalevičius, arki- vyskupo Boland'o inkardinuotas Newark'o arkidiecezijoje.

"Lietuvos Atsiminimų" Ra- dijo direktorius, ir Lietuvos Vy- čių centro valdybos pirmini- kas, prof. Dr. Jokubas Stukas, pasibaigus Vyčių 56-tajam sei- mui Newark, N. J., vyksta į Cincinnati, Ohio, Prekybos pro- fesorių konferenciją, kuri vyks Rugpjūčio 25—27 d. d., Nether- land Hilton viešbutyje.

Montessori - Varnas vaikų židinelyje tėvai su vaikučiais domsi moky- mo priemonėmis ir apžiūri židinėlio įrengimus.

CHICAGOS ŽINIOS

GYVULIUKŲ APSAUGA

Gyvulių apsaugos draugija, 6224 S. Wabash, pataria šu- niukų, kačių ir kitų prijaikintų gyvuliukų savininkams, kad juos kur nors nepalikyti, kad jų neišmestų i laukus, nes Illinois vaistijos įstatymas tai draudžia su pabauda iki \$200. Draugija prašo patef. 667-0088 ir ji ne- pagėdaujamus gyvulių pasiims savo globon.

PRAGYVENIMAS BRANGSTA

Chicago darbo duomenų biu- ras praneša, kad pragyvenimas šiame mieste liepos mėnesį pa- brango 6 proc. Už prekes, ku- rios 1959 m. kainavo \$10, dabar reikią mokėti \$12.53.

IR SUAUGĘ MOKINASI

Cook apskritys viešųjų mokyk- lų superintendantas Robert Han- rahan praneša, kad šmet 199, 777 suaugę asmenys lankė įvai- rius aukšt. mokyklų siūlomus kursus, siekiant pasitobulinti anglų kalboje, pasirinktame a- mate, versle ar įvairiose pramo- nės srityse.

NEGRŲ TELEVIZIJA

Televizijos stotis WGN, 9-tas kanalas, rugs. 3 d. transliuos vienos valandos negrų artistų, dainininkų, muzikų ir šokėjų atliekamą programą. Sakoma, kad transliacija bus spalvota.

PASTAS IR DARBO DIENA

Chicago pašto viršininkas praneša, kad Darbo dienos šven- tėje, rugs. 1 d., paštas bus už- darytas, ir laišakai, laikraščiai bei ryšuliai nebus išnešiojami i namus ir kitas įstaigas.

LENKŲ KARDINOLAS WOJTYLA CIA LANKYSIS

Krokuvos arkivyskupas, kar- dinolas Karol Wojtyla, kitą mė- nėsį lankysis Kanadoje ir Ame- rikoje. JAV-se aplankys 14 miestų, įskaitant ir Chicago, kur atvyksta rugs. 27 d.

PIANISTAS BIJO GRĮŽTI Į RUSIJĄ

Pasizymėjęs rusų pianistas Ashkenazy, pereitą mėnesį tris kartus skambinęs Beethoveno ir Brahms'o kūrinius Ravinia parke, netoli Chicago, koncer- tuose, Londone pareiškė, jog jis bijas grįžti i Rusiją, nes nežinas ar jam bus leista vėl išvažiuoti. Jis žada spalio mėn. grįžti Ame- rikon.

VARGONŲ REČITALIS NEMOKAMAI

Hannes Kastner, Leipcego, Vokietijoje, Šv. Tomo bažnyčios vargonininkas ir chorvedys, rugs. 26 d., 8:30 v. vak., duoda vargonų rečitalį Chicago uni- versiteto Rockefeller koplyčioje, 1156 E. 59 st. Įėjimas nemoka- mas. Pakvietimų nereikia.

PAKELĖ LAIKRAŠČIO KAINĄ

Chicago Daily News pakelė šeštadienio laidos kainą nuo 15 centų iki 25 centų.

ARKLIŲ IŠPARDAVIMAS

Daugiau 200 arklių bus par- duota iš varžytinių rugp. 29— 30 d. Sportsman Parko arklių lenktynių vietovėje.

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET Telef. — CA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJS,
RADIO, STEREO APARATŲ PARDAVIMŲ IR TAISYMAS.
SPALVOTOS TELEVIZIJS APARATAI

Kas tik turi gerą skonį,

Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
FURNITURE CENTER, INC.

Marquette Pl., 6211 So. Western PR 8-5875
J. LIEPONIS

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais uždaryta.

Chicagojiai labai nuosirdžiai sutiko astronautus. Nuotr. M. Nagio